

**Крушэнне Су-27:
версіі і таямніцы**

Старонка 9

**«Малады фронт»
без міфаў і страхаў**

Старонка 2

**Самая слаўная
перамога беларусаў**

Старонка 11

У НУМАРЫ

**Дом без ніводнага
дрота**

Прафесар Яўген Шырокаў збудаваў сабе хату, якая забяспечваеца ад ветрака і сонечнай батарэі.
Старонка 4.

**Рэцыдыўіст Быца ўцёк
з аўтазака**

Крымінал. Старонка 10.

**БАТЭ супраць
«ірысак» і «карлоў»**

Барысаўскі футбольны
клуб — у Лізе Еўропы.
Старонка 6.

**Заслужаныя будаўнікі
БССР**

Новая праграма па
гісторыі для школ
выконвае адну задачу —
фармаванне комплексу
залежнасці Беларусі ад
Расіі. Старонка 5.

«Наша Ніва» з'яўляецца
ў кіёсках у Мінску
ў сераду ад абеду,
у рэгіёнах — у чацвер.
На газету можна
і падпісацца — глядзі
старонку 2.

Мікалай Аляксандравіч

Менавіта гэты чалавек з'яўляецца сёня рэальна самым уплыўовым у Рэспубліцы Беларусь. Настолькі ўплыўовым, што ад яго залежыць будучыня і краіны, і самога прэзідэнта. Аляксандр Фядута завяршае цыкл «Палітбюро—2009». Старонка 8.

Коля Лукашэнка з татаам наведваюць дзіцячы садок у Ляскавічах (Палессе).

твая свабода

06.00-08.00	6105 кГц	49 м
	6120 кГц	49 м
18.00-20.00	7445 кГц	41 м
	9725 кГц	31 м
20.00-22.00	8050 кГц	49 м
	6105 кГц	49 м
22.00-24.00	5820 кГц	49 м
	9405 кГц	31 м
612 кГц 490 м сярэдня хвалі		

больш чым радыё

Лукашэнка хоча пераабрацца за грошы Захаду

У 2010 годзе Міжнародны
валютны фонд можа прыняць
новую крэдytную праграму для
Беларусі.

У студзені сёлета кірауніцтвам
МВФ было ўхвалена выдзялэнне крэ-
дыта нашай краіне па схеме stand-by
на памеры 2,5 мільярдаў даляраў. Гэты
крэдyt накіраваны на праграму экана-
мічных рэформ, якія разлічаная на 15
месяцаў (да красавіка 2010 года).

Беларусь ужо атрымала дзве траншы
гэтага крэдыта. Першая прыйшла 14
студзеня ў памеры 788 мільёнаў даля-
раў, другая — 2 ліпеня і склала \$680
мільёнаў. Пры гэтым кірауніцтва краіны
разлічвае да канца года атрымаць
яшчэ дзве траншы ў агульнім памеры

\$1,35 мільярдаў. У працэсе перамоўы
было дамоўлена, што крэдyt ад МВФ
урастве на мільярд — да \$3,5 млрд.

Як паведамляеца, у 2010 годзе
Міжнародны валютны фонд можа
прыняць новую крэдytную праграму
для Беларусі. Пра гэта гаварылася

Умовы крэдыта МВФ:

- 1) не павялічваць заробкі
бюджэтнікам у 2009
- 2) павялічыць ПДВ з 18 да 22%.

падчас сустэречы кірауніка Адміністра-
цыі прэзідэнта. Уладзіміра Макея з
дырэктарам Еўрапейскага дэпартамен-
та МВФ Маркам Бэлькам, які 24—26
жніўня знаходзіўся ў Мінску. Выдзя-

лоне новага крэдыта будзе адбывацца
напізрадліні прэзідэнцкіх выбараў.
Фактычна, выбары могуць прайсці за
гроны Захаду.

Цікава, што Бэлька быў апошнім
прем'ер-міністрам Польшчы пры Аляксандро
Кваснёўскім. А Кваснёўскі на
сёня ўзначальвае културную «канкт-
авую группу па Беларусі», што склада-
еца з заходніх дыпламатаў.

Агульны замежны доўг Беларусі
(уряд, прадпрыемствы, банкі) на сэн-
няшнішні момант дасягнуў прыкладна 18
мільярдаў даляраў. Да канца года ён,
імаверна, пераваліць за 20 млрд. Бела-
русь шукае крэдитныя крыніцы не
толькі ў Еўропе, але і ў Расіі, Кітаі.

Працяг на старонцы 3.

«Малады фронт» без міфаў і страхаў

Пэўны час лукашэнкаўскія ідэолагі гэтай арганізацыі баяліся як агню. А для соценя маладых людзей яна была жывым раманам «Як гарлавалася сталь». 6 верасня «Маладому фронту» спаўненца 12 гадоў.

Людзі ідзя, якія па жыцці размаўляюць польшчынай. То Дзень святога Валентына правілі дуды, то МТС беларусізуць, то ў школах з курсамі «Ды-дзеяў Адраджэння» з'явіцца, то БТ пра іх фільм пакажа. Адны хваліць маладафронтайцоў за чалавечую нязломнасць і нацыянальную патрыйствам, іншыя ганяць за празмерную рэлігійнасць.

12 маладафронтайцоў праішлі праз суды за ўдзел у незарэгістраванай арганізацыі. А да іх прыходзяць новыя людзі.

У 1997 годзе на з'ездзе ў палацы «Сукно» разам з Паўлам Севярынкам першымі супарцамі стаў гарадзенец Сяргей Паўленка і матліцвей Алеся Асіцоў. Як бы тое не было, але «Малады фронт» праіснаваў ужо 12 гадоў. За гэты час прац арганізацыі прайшло некалькі тычын маладёжнаў. З арганізацыі выйшлі вядомыя палітыкі, грамадскія дзеячы, журналісты, бизнесмены, музыкі. Ёсць і тыя, хто падаўся з МФ у БРСМ, упраўленні ідэалогіі гарвыканкамаў.

Ці хто ўзгледае пра членства ў БРСМ як пра важны факт стварэння біяграфіі? Ці захавае фота са сходу ў БРСМ? А вось сібровства ў «Маладым фронце» — гэта ого-го які выбар. Менавіта таму «Малады фронт» так залектрызуе сіброву і праціўніцкую.

Зміцер Панкавец

Працяг тэмы — старонка 7.

Удасканаліваем Google Translate разам

У інтернэт-сервісе Google Translate з'явілася беларуская мова. Цілер з яе можна аудзімальніча пераклаці на 50 мов, і на яе таксама. Iгар Маханек, інжынер кампаніі Google, які працуе ў аддзеле якасці пошуку Google, расказава пра наўкі і запрашва да супрацоўніц. Чытайце на сایце pl.by.

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Падпісацца можна праз Рэдакцыю і праз «Белпошту». Мы рэкамендую — праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месец складае **6000 рублёў**.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзеінасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такой падпіскі.

Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — **63125**, для прадпрыемстваў — **63125**.

Падпісацца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — 8 520 руб. на месец.

Чаму вы адышлі ад «Маладога фронту»?

Аляксей Янушэўскі, праграміст: «Я пераключыўся з палітычнага ўдзела на культурніцкі. Бо пабачыў, што дэйніцца ў палітычным кірунку не дае вынікаў».

Міхail Пашкевіч, лідэр Моладзі Аб'яднанай грамадзянскай партыі: «МФ — гэта як гоголеўскі «Шынель», з яго выйшла большасць сенніншых маладых палітыкіў. Эта стартавая пляцоўка. Потым у кожнага па-рознаму. Хтосьці разумее, што палітыка — гэта не ягонае. Нехта, наадварот, пачынае шукаць самарэалізацыі ў гэтай сферы. Немагчыма быць заўсёды маладым, у палітычным сэнсе таксама».

Кася Галіцкая, перакладчыца: «Мне не спадабалася, як кіраўніцтва павяло сябе ў канфлікце з Фінькевічам».

Чаму вы ўступілі ў «Малады фронт»?

Таццяна Шапуцька, студэнтка БДУ: «Прышла я на хвалі выбараў 2006 года. Наведвала практичну ўсе перадвыбарчыя сістэрні, бачыла шматлікую актыўную маладзь, якая прагне перамен. І мыўла далучыцца да іх шэрагу. Больш за ўсіх ми спадабаліся юнакі з МФ. Уразіл мяне самаахвярнасць і мужнасць. На судзе над Дашкевічам я пазнаймілася са Змітром Хведаруком і Маўлюдой Атакулавай і з таго моманту не пралукала ніводнай МФаўской акцыі. Але афіцыйна я запісалася ў МФ толькі на Дзень Волі 2007 года, перад этым вывучыўшы крэда і ўсе статутныя документы МФ».

Рыгор Астапеня, Салігорск, студэнт Праграмы Каліноўскага, Любін: «Мне было 15 гадоў, і міне праща хадзелася пазмагацца. Напісаў ліст у «Зубр», але стуль не адказаў. А з МФ адказ прышоў. Потым я згатаваў свайго аднакласніка Івана Шылу, так і ўтварыўся салігорскі МФ. Цілер жа ў МФ у мяне мнозства сіброву, дыў самарэалізацыя прысутнічае».

Альтаў ЗП

ПАВЕДАМЛІННЕ																							
<p>ПІВУП "Сур'едрук", УНП 190 786 828 Мілі ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764</p> <table border="1"> <tr> <td>Рахунак ат- ракаматніка</td> <td>3012 206 280 014</td> <td>Асабівай рэгуляцыі</td> <td></td> </tr> </table> <p>Інформічнае выдаўненне: ☐ Да даты ☐ Сумы</p> <table border="1"> <tr> <td>Від аплаты</td> <td></td> <td>Дата</td> <td></td> </tr> <tr> <td>За газету "Наша Ніва"</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Агульны</p>				Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі		Від аплаты		Дата		За газету "Наша Ніва"											
Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі																					
Від аплаты		Дата																					
За газету "Наша Ніва"																							
Касір		<p>ПІВУП "Сур'едрук", УНП 190 786 828 Мілі ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764</p> <table border="1"> <tr> <td>Рахунак ат- ракаматніка</td> <td>3012 206 280 014</td> <td>Асабівай рэгуляцыі</td> <td></td> </tr> </table> <p>Інформічнае выдаўненне: ☐ Да даты ☐ Сумы</p> <table border="1"> <tr> <td>Від аплаты</td> <td></td> <td>Дата</td> <td></td> </tr> <tr> <td>За газету "Наша Ніва"</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Агульны</p>		Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі		Від аплаты		Дата		За газету "Наша Ніва"											
Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі																					
Від аплаты		Дата																					
За газету "Наша Ніва"																							
КВІТАНЦІЯ		<p>ПІВУП "Сур'едрук", УНП 190 786 828 Мілі ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764</p> <table border="1"> <tr> <td>Рахунак ат- ракаматніка</td> <td>3012 206 280 014</td> <td>Асабівай рэгуляцыі</td> <td></td> </tr> </table> <p>Інформічнае выдаўненне: ☐ Да даты ☐ Сумы</p> <table border="1"> <tr> <td>Від аплаты</td> <td></td> <td>Дата</td> <td></td> </tr> <tr> <td>За газету "Наша Ніва"</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Агульны</p>		Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі		Від аплаты		Дата		За газету "Наша Ніва"											
Рахунак ат- ракаматніка	3012 206 280 014	Асабівай рэгуляцыі																					
Від аплаты		Дата																					
За газету "Наша Ніва"																							
Kод	MП																						

СЦІСЛА

Еўра ставіць чарговы рэкорд

Аб'яўлены на сераду Нацбанкам курс еўра складае 4063 рублі. Так висока єўрапейская валюта яшчэ не дыяпанаўлася. 32 студзеня ў дачыненні да рубля єўрапейская валюта вырасла на 9,72%.

кастрычніку. Улетку наўчэнцы разам з выкладчыкамі правялі традыцыйную ўжо сесію Польчы. На сёняні ў націянальным беларускамоўным ліцэі займаеца 60 школьнікоў.

Хойнікі адрамантуюць

Менавіта яны стануть стаціяй XVII Дня беларускага пісьменства. Ціперашняе, 16-е свята сустракае 6 верасня Смаргонь.

Банан з'ехаў у Турцыю

Мінскае «Дынама» пакінуў габонскі лігістін Бруно Мбрангой. Цілер ён будзе гуляць за сібранага прызыёра Турый клуб «Сіваспор» з Сіваса. Мбрангой быў адным з наўгедзішніх лігістераў яйчыннага чэмпіянату. Задзітарты з любоўю называлі футбаліста «Бананам».

Сляпы музыка заваяваў Гран-пры

Дзесьцілітнік Валенін Станкевіч выступіў у дзвюх намінацыях: «вакалыст творчасці» і «інструментальная творчасць». Ён іграе і на фартэпіяне, і на скрыпцы, і на баяні. Валенін — старынка з чатырох хлопчыкаў у сваёй сям'і. Ён нарадзіўся сліпым, але з наядычайным талентам. У школе ў дэйціці выявілі абсалютны слых.

«Песнярам» — сорак

1 верасня спूнілася 40 гадоў легендарнаму ансамблю «Песняры».

МБ; СП; ЗП; ЯМ

Каб штотыдзень атрымліваць газету,

дасылайце адрасы і грошы за газету. Кошт на месец — 6 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамліць у Рэдакцыю свае адрасы і телефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by; паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначаць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і коды пад'еду.

Дзякую за ахвяраванні

Мікалаю В. з Белазэрска.
 Ірыне Ц. З Жыткавіч.
 Аляксандру Д. з Карэліцкага раёна.
 Антону Б. з Верхнідэўнісca.
 С.К. з Пінска.
 Віктару К. з Рэчыцы.
 Яўгенію К. з Віцебска.
 Н.Х. з Шчучына.
 Л.А. з Полыцкага раёна.
 Леаідзі Н. з Ракава.
 Юрасію П., Алею Б. з Баранавіцкага раёна.
 Аляксандру Л. з Гомеля.
 Сыяланам К. з Ліды.
 Алене Г. з Барысавскага раёна.
 Валеніне Ш., ЛГ., З.А., АЛ., Сянею Л., Воль-зе Ніне Ш., Гарбу Г., Дз. В.Б., П.Ч. Р.Р., Д.К., В.Л., Алегу М.Г., Аляксандру С., Іа-ну С., А.Др. Валеніне Д., В.Л., Генадзю Ш., Георгію П., С.Ц., І.С., Тацяніне В., Алегу Т., Тамары Л., Галіне Ж. з Мінска.

Лукашэнка хоча пераабрацца за грошы Захаду

Працяг са старонкі I.

Уладзімір Макей пасля прамовай выказаў «пажаданне беларускага боку, каб пры выврацуць сваіх рэкамендацый МВФ улічваць нацыянальныя асабільасці сацыяльна арентаванай беларускай эканомікі».

Цяжка сказаць, улічылі асабільасці ці не, але па выніках візіту делегацыі ў Мінск Міжнародны валютны фонд даў некалькі рэкамендацый беларускім уладам. Наступную дэвалвацыю беларускага рубля праводзіць пакуль не трэба, запэўнілі сусветныя

фінансісты. Аднак рэкамендуеца пераход да больш гнуткага курсаўтварэння. У такім разе, чарговая дэвалвацыя можа адбыцца на пачатку 2010 года.

Адначасова МВФ настойвае на скарачэнні дзяржаўнага ўмішання ў эканоміку Беларусі. Найперш яны патрабуюць скарыціць да мінімуму цэнавы кантроль, адмініструючы на рознічных гандлёвых надбахуках, правесці лібералізацыю заробкі, адмовіцца ад абавязковых мэтавых паказчыкаў на макраэканамічным узроўні.

Беларускія ўлады адразагавалі на гэтыя патрабаванні па-свойму. У лісце да МВФ ад

прем'ер-міністра Сяргея Сідорскага і старшыні Нацбанка Пятра Пракаповіча акрэсленая далейшыя эканамічныя дзеянні. Што абыцае ўлада ўзмэн за крэдыты?

Па-першае, не павлічіваць заробак бюджетнікам. Калі праз месяц-два заробкі ўжё ж зустрэчутъ, то следам мусіць вырасці і аплата камунальных паслуг. Цэны на праезд у транспарце будуть павялічаны ўжо зусім хутка. Так што беларусам прыдзеца занягнучы дзеягі.

Па-другое, у планах дзяржавы павышэнне падатку на дадатковую вартасць (ПДВ) з 18% да 22%. Яно адбудзеца на фоне адмены мясцовага па-

Максім Бялыка.

не хапае, таму прыватызацыя будзе добрым сродкам залаты дзіркі ў казне. Таксама ў планах продаж двух дзяржаўных банкаў («Белпрамбудбанка» і «Белінвестбанка») і павелічэнне ставак па ўкладах у руляхах.

Пад уплывам сусветнага эканамічнага крызісу залежнасць беларускай эканомікі ад замежных крэдытаў вырасла. Для таго, каб атрымаць новае грашовае паступленне, урад пайшоў на саступкі ў галіне лібералізацыі эканомікі. Застаецца адкрытым пытаннem, ці такі курс захаваецца пасля таго як хвала крызісу склыне.

Ягор Марціновіч, Зміцер Панкавец

«Такой шчырай размовы ў нас не было ніколі»

Лукашэнка і Мядзведзеў у курортным Сочы правялі пятую асабістую сустэреччу за год.

Лукашэнка з ёй паўбяці падпісаць дамову па стварэнні войскаў калектывнай бяспекі АДКБ.

«Размова насіла адкрыты і, па меркаванні Дзмітрыя Анатольевіча, вельмі змястоўны характар», — сказаў пасля перафармаванні памочнік Мядзведзея Сяргей Прыходзька. Пры гэтым ён падкрэсліў, што пытанні крэдытаў і малочайной вайны не абмяркоўваліся.

Прыходзька паведаміў, што цягам года лідэры сустэречніца яшчэ як мінімум двойчы. 29 верасня Мядзведзеў прыедзе ў Беларусь на вучэнні «Захад-2009». А 27 лістапада яны восьмушынн узделілі на пасяджэнні міждзяржаўнай рады ЕўраАЭС, якая пройдзе ў Мінску.

«Такой шчырай і адкрытай размовы, як сёня, з прэзідэнтам Рэспублікі ў нас не было ніколі», — заявіў Аляксандр

Лукашэнка. Ён гаварыў пра дух брачтва між краінамі, які дапамагае знаходзіць війсце са складаных сітуа-

ций.

«Сапраўды, мы не размаўлялі так інтэнсіўна, як на пачатку года. Але гэта не азначае, што мы не размаўлялі наогул, — сказаў беларускі лідэр. — Было шмат і пазітыўнага, і негатыўнага, але мы не пераўпяялі кантактаў».

Здаецца, Масква ўжо ж здолела ўтварыць Лукашэнку падпісаць дамову аб калектывных вісках бяспекі ў рамках АДКБ. Аўтографа кіраўніка Беларусі пад дакументам усё яшчэ няма, але ў Сочы ён сказаў, што «Беларусь не можа не падпісаць гэтае пагадненне», бо была сирод яго распрацоўшчыкаў. Прымае наша краіна і старшынёства ў АДКБ, якое раптоўна стала «ганаровай місіяй».

Другая сочынская дамоўленасць — будаўніцтва АЭС у Беларусі. Лукашэнка і Мядзведзеў канчаткова дамоўліліся аб крэдыце, хоць Прыходзька і запоўніваў, што ніхто пра крэдыт не гаварыў. А з 1 студзеня 2010 года пачынаеца паўнавартаснае будаўніцтва станцыі. Праект будуць распрацоўваць расійскія спецыялісты.

ЗП

Найбольшы з'езд БНФ

5 верасня ў палацы культуры МТЗ пройдзе XI з'езд наймачнейшай беларускай партыі. На ім будзе абранае новае кірауніцтва арганізацыі.

Цяперашні старшыня Лявон Баршчэўскі неаднаразова заяўляў, што больш не будзе белатавацца на кіроўнічы пасады. У той жа час Баршчэўскі разгледаецца як імаверны фронтаўскі кандыдат на наступнай прэзідэнцкай выбары.

Эты з'езд Партыі БНФ можа стаць адным з найблыжэйшых у гісторы. На меркаванні трапляюць партыйцы па квоце адзін ад двух, якія прысутнічаюць на рогінайных сходах. Агульная коласць далегатуў складзе блізу 370 чалавек.

Пра свае амбіцыі белатавацца на пасаду старшыні занілі два намеснікі Баршчэўскага — Аляксей Янукевіч (на фота) і Віктар Івашкевіч. Не выключанае вылучэнне і намесніка трачыга — Вінцэнт Бічорчук, але ён пра гэта пакуль не заяўляў.

«Мы павінны выйсці з ценёй розных кааліцый. Не працаўваць паводле тых спінаў, якія пішуцца не намі. БНФ доўгі час выкарыстоўваюць у якасці «цігравай сілы» ў непатрэбных праектах», — кажа А.Янукевіч.

На ягоную думку, працяг старой лініі азначае фактычную смерць БНФ. Палітык бачыць будучыню БНФ у нацыянальна-дэмакратычнай кааліцыі, разам з Хрысціянскай демакратыяй, Мілінкевічавым Руham «За свабоду», КХП-БНФ, «Маладым фронтом», «Правым альянсам».

«А высока ацэньваю сябе шанцы на перамогу. Калі прысутнічай на партыйных сходах, зразумеў, што нашы актыўы хоцьця зменіць», — гаворыць А.Янукевіч.

Кандыдатуру Віктора Івашкевіча падтрымлівае сёnnяшні кіраунік БНФ Лявон Баршчэўскі. Івашкевіч кажа пра тое, што на сёня важнейшым з'яўліяцца вылучэнне фронтаўскага кандыдата на прэзідэнцкія выбары, а старшыня Партыі фактычна можа стаць кірауніком выбарчага штаба.

ЗП

раніца на свабодзе

навіны
надвор'е
рэпартаж
агляд друку
афіша дні

07.00-08.00

больш чым радыё

Сідорскі ў Гданьску

вайсковых ведомстваў трох краін, а таксама бяспекі ў рэгіёне.

Лукашэнка можа наведаць Літву

Кіраўнік Беларусі можа прыехаць у Вільню 16 верасня, паведамляюць літоўскія СМИ. У гэты час у суседній дзяржаве будзе праходзіць беларускі эканамічны форум.

Дубскі будзе сядзець у Магілёве

Актыўіста «Маладога фронту» Арыёма Дубскага перавялі з бабруйскага СІЗА ў

Дом без ніводнага дрота

Прафесар Яўген Шырокаў
збудаваў сабе хату, якая
забяспечваецца ад
ветрака і сонечнай
батарэй.

Свабода ад камунальшчыку

Яўген Шырокаў — від-председант Міжнароднага грамадскага аб'яднання эколагаў — апантаны пропагандыст экалагічных дамоў у Беларусі. На ўласным прыкладзе ён паказаў ўсім ахвотным, як пісьменна рэалізаваць ідею незалежнасці ад камунальных службаў. Ні за ацяпленне, ні за воду, ні за электрычнасць ён не плаціць ні рубля.

Да экалагічнага дома Шырокаў можна вазіць экспкурсій. Зрэшты, ты, хто праезджаюць паблізу вёскі Бялачучы, што знаходзіцца за 20 км ад Мінска, самі звязтваюць увагу на дэйніны дома. Круглы, з конусападобным дахам і саламянімі сценамі... Адразу кідаецца ў очы, што да дома не ідзе ніводнага працавада. Для нашага часу — дзіўнства. Але так і стаіць сабе, самастойны і незалежны.

Яўген Шырокаў хоча будаваць такія дамы па ўсёй краіне, але менавіта «незалежнасць» стала асноўным аргументам не на яго карысць.

— Які гэта вы прыклад будзе падаваць людзям? Такі, што не трэба плаціць ні за ацяпленне, ні за электрычнасць? — задалі яму рытaryчнае пытанне, калі эколаг прапанаваў будаваць такія дамы ў прымесловых маштабах.

Пад саламянымі дахам

Узвесці дом для сябе Шырокаў дазволіў, а вось у шырокое выкарыстанне практект не пусцілі. Навукоўца зладзіў наваселле ў пачатку года і

кажа, што жыццё ў экадоме яго цалкам задавальняе:

— Непадалёку ад дома ёсьць крыніца з вадой, зусім побач — калодзеж глубінёй 2,5 метра, — распавядае Шырокаў. — Паколькі паверхневая вада ў Беларусі забруджана піратамі, для тэхнічных патрабаваній я бяру воду з калодзежа, а вось для пітва — з крыніцы.

На страсе ўсталяваны вятрак на 400 ват, а таксама фотаэлектрычны (сонечны) панэлі. Яны збираюць енергію для дома. Калі пахмурна і зацішна, уключаюцца акумулятары.

Сцены выраблены з саломы і пакрыты спецыяльным агняўстойлівым растворам. Гаспадар упэўнены, што дом вытрымае любую буру.

У дзяржавы камфортна, а ў Шырокаў танна

Экалагічныя дамы пакуль застаюцца недзяржайнай ініцыятывой. Афіцыйны бок ставіцца да ідзе без энтузізму. Дырэктар Навукова-даследчага інстытута будаўніцтвы ім. С.Атаева Уладзімір Піліпенка не хавае скепсісу ў адносінах да дэйнінцы Шырокаў:

— Гэта ж несур'ёзна! Мы, калі будуем дамы, павінны рабіць іх зручнымі і камфортнымі. Нашыя праекты разлічаны на шмат дзесяцігоддзяў. А колькі прастаіць «екалагічны дом» — загадка.

Асноўны аргумент, які прыводзіць навукоўца-экалог у падтрымку свайго стварэння — таннасць будоўлі.

— За свой дом я заплаціў агулам \$35 тысяч. Атрымліваючы \$400-500 за квадратны метр — недзе на 40% танней, чым ў цаглянымі панельнымі дамамі, — падвідоўка калькуляцыю Шырокаў.

«Лямпачная» рэвалюцыя ў Еўропе

3 верасня з прылаўкаў крамаў у 27 краінах ЕС цалкам зніклі лямпачкі напальвання па 100 Вт.

Спіненне продаўцаў выклікала хвалю ажыялтажу ў крамах. У Германіі продаўцы лямпачак узраслі на 34%. Немцы, якія сутыкнуліся з дэфіцитам, былі вымушаны адпраўляцца ў суседнія Чэхію і Аўстрыю, каб купляць лямпачкі там.

У якіх наступнага кроuku на працягу трох гадоў усе традыцыйныя лямпачкі мусілі быць заменены на новыя, якія спажываюць на 80% электрычнасці менш. Па падліках еўрапейскіх экспертаў, выкарыстанне энергаащадных лямпачак дазволіць ашчаджаньне 5-10 мільярдаў єўра штогод. Для адной сям'і штогодовая эканомія складзе 50-166 ёдара.

Карэспандэнт «НН» выясняў, ці карыстаюцца попытам энергаащадных лямпачак ў Беларусі. У ЦУМе чаргі ў аддзеле электраабсталявання няма.

— Энергаащадных купляюць няшмат, бо яны каштуюць калі 10 тысяч рублёў. Выходзіці працорыць — недзе адна новая на дзесяць-дзесяць традыцыйных, — расказвае прадавец. — Для пенсіянераў задорага, а вось маладыя людзі часцяком купляюць энергаащадныя. Чакаюць, што акупіцца.

Індывідуальны прадпрымальнік Сяргей Кузнецоў, які спецыялізуецца на электротраводцы, дзеліцца сваімі наўгараннямі:

— Новыя лямпачкі падыходзяць не вялікімі кількасцямі, а з часам губляюць якісць — святло становіцца блакітным. Эта асноўныя мінусы. У плюсах — хуткасць акупніні. Ставіць электраащадную лямпачку ў пакоі, дзе святло ўключанае рэдка, нявыгадна. Трэба, каб святло гарэла ханя б трэці-четвёрты гадзіны ў дзені.

У Беларусі выпуск ашчадных лямпачак наладжаны на Брэсцкім электралямпавым заводзе.

Энергасіўны дом у Бялачучых узвялі звычайны будаўнікі.

Экадамы супраць нафтагазавай іголкі

Яўген Шырокаў бачыць у будаўніцтве экалагічных дамоў не толькі практичныя, але і стратэгічныя перавагі.

— Калі зварынуща да альтэрнатыўных крыніц энергіі, можна паменшыць залежнасць ад Расіі, — упэўнены навукоўца. — Гэта праца на перспектыву. Калі людзі з мегаполісаў не пасплюць стаць энерганезалежнымі, яны сутикнуцца са складанасцямі.

У Беларусі ўжо пабудавана калі пяцідзесяці энергасіўных дамоў. Гэта значыцца, што яны спажываюць мінімальную колькасць энергіі. На выгляд дамы нічым не розніца ад сучасных.

Экалагічнасць дома ў разу-

менні дзяржавы — яго энергазберагальнасць. Трэба адданы належнае, за гэтага пытанні ўлада ўзялася сур'ёзна.

Міністр архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Аляксандр

прыводзіць падлікі Уладзімір Піліпенка. — Квадратны метр атрымліваеца даражайшым на \$50-100. Але выдаткі акупіцца хутка са кошт эканоміі энергэрэсурсаў.

Еўропа як узор

Еўропа на такія нормы энергазберагальнасці перайшла даўно. Там ідуць далей. Шукаюць яшчэ навейшыя тэхналогіі.

Аднак і ў перадавой Скандинавіі цалкам энергасіўныя дамы — як у Шырокаў — з большага таксама прэрагатаўва апантаных эколагаў. А вось праекты, якія ажыяловаюць зручныя і яспечнасць жылля з энергазберагальнімі тэхналогіямі, карыстаюцца шырокай дзяржайнай падтрымкай.

Ягор Марціновіч

Энергасіўны дом не падлучаны да электрасетак.

Забяспечваецца токам ад уласнага ветрака і сонечных панэляў.

сандр Селязней ў загадай перайсці на масавае будаўніцтва такіх жылых дамоў.

— У іх спажыванне энергіі на абаграванне змяншаецца ў трох разы ў параўнанні з тымі дамамі, што будавалі раней, —

ССІСЛА

Не 991, а 1000

У новай пастанове Урада, якай прыйшла на замену сумнівавшай пастанове №991, даводзіцца, што закупкі імпортных тавараў павінны быць узгоднены з дзяржаўнай вертыкальлю — міністэрствамі, абліўканскамі, гарыканкамі. Пастанова датычыць дзяржаўных прафірэспектываў і тых, у якіх ёсьць доля дзяржавы.

**Цыгарэтны
і алкаголь
на рынках**

Урад Беларусі дазволіў продаж алкагольных напояў і цыгарэт на рынках. Пастанова ўступіць у силу праз трох месецяў. Рашишне прынята з мэтай павелічэння тавараабароту.

Забарона была ўведзена ў снежні 2003 года.

«Картка госця Мінска» ў сіле

Уладальнікі картак праграмы змогуць разлічваць на элекцічнай. У яе ўключаны 7 гатэляў, 29 кавярняў і рэстараанў, 7 страховых кампаній, 5 банкаў, 3 аператоры праекту аўтамабіляў, 3 медыцынскія цэнтры. Намінальны кошт складае \$2,5, але пакуль што картка раздаецца бясплатна.

Зарабляйце, як у Цюрыху!

Паводле даследавання, праведзенага швейцарскім банкам UBS, больш за ўсіх зарабляюць жыхары

Цюрыха — калі \$23 за гадзіну. У Кіеве апошнія месеці сарадзіў супраціўнікі гараду — калі \$2 за гадзіну. Беларускіх насельнікоў пункту ў спісе няма.

У Toyota вялікі рамонт

Найбуйнейшы аўтавытворца ў свеце Toyota Motor Co. адлікае тысічы легкавых аўтамабіляў для выпраўлення хібаў. Гэта перадусім мадэлі Camry (385 тысіч) і Corolla (245 тысіч). У машынах выявіліся праблемы з шкілонадаўнікамі. Гэта найбуйнейшы выпадак адкісання машын, зробленых на кітайскіх фабрыках.

ЯМ

Заслужаныя будаўнікі БССР

Новая праграма па гісторыі для школ выконвае адну задачу — фармаванне комплексу залежнасці Беларусі ад Расіі цягам усёй яе гісторыі.

Пабачыла свет новая праграма па сусветнай гісторыі і гісторыі Беларусі для школ. І самі фармулеўкі, і іх змест прымушаюць задуманацца над тым, з якімі ведамі выйдзець дзеяць з сучасных школ Беларусі. Што ж пропануе праграма:

- «існаванне адзінай старажытнарускай народнасці ў межах адзінай Старажытнарускай дзяржавы Кіеўскай Русі»;
- «прызнаннепольска-каталіцкага ўплыву ў якасці

фактару, які падштурхнуў народныя масы да ролігічна-вызваленчай барацьбы, якая не спынялася да ўходжання беларускіх земель у склад Расійскай дзяржавы»;

— «гісторыя Беларусі вывучаецца ў кантыксе ўсходнеславянскай... і сусветнай гісторыі з улікам стварэння адзінай адзюканцайскай прасторы Саюза Беларусі і Расіі, краін СНД...». Як бачым, у якасці навуковых прынцыпаў у школах умодаўляюцца старыя

савецкія іздзялалітныя пастулаты.

На вывучэнне «суворэннай Рэспублікі Беларусь» у школьнай праграме адведзена 10 гадзін. Амаль столькі ж, колкі на вывучэнне Беларусі ў гады Другой сусветнай вайны. Затое БНР ідзе дўвумя радкамі ў тэм «Абягненне і ўтворэнне беларускай дзяржавы» разам з ССРБ і Літвай.

Нядзіўна бачыць у спісе рэкамендаванай літаратуры па праграме публіканы Якава

Трапчанка.

Ці не перастарайся беларускія іздзялалітады педагогікі з арыентацый праграмы па гісторыі на фармаванне комплексу залежнасці Беларусі ад Расіі цягам яе гісторыі? Можа быць, у связі з «сўрэйскім вектарам» сучаснай беларускай палітыкі і праграмы па гісторыі траба перапісвацца адведзенем?

Валерый Шульжыцкая

Цалкам праграму можна спампаваць на сایце adu.by

Таемнае войска Беларусі

Ціхая эканамічная вайна з Расіяй працягваецца «на месцах». Піша Руслан Равіяка.

Нягледзічы на саюз з Расіяй, паміж нашымі краінамі працягваецца вайна. Нябачная эканамічная вайна. Расійцы дзеяйчайчоць прадыстыцей. Знікаюць квоты на імпорт малочных прадуктаў, патрабуюць мясо найлепшай якасці і без антибіетыкаў. Патрабуюць выйсці на беларускі рынак свінін таварам. Пагражаютъ...

Як глядзіш БТ, здаецца, што беларусы саступаюць. Абы не сварыцца з драгімі суседзямі. А тыя ціснучы, плюючы на братэрства...

Але ж знаўцы ведаюць, што беларускія ўлады дзеяйчайчоць ціхай сапай. Шматлікія інспектары савоюца па краіне з рознымі шторазам новымі інструкцыямі. Супраноўнікі санстанцыі, металогіі і стандартызацыі,

енерганаагляду, тэхнагляду і іншыя штоднія выхадзіць у рэйды.

Правяроцца разнастайныя небеларускія прадукты, выўвілощица несуадносіны з нашымі законадаўствам, тавары арыштуваюцца, забіраюцца, складаюцца пратаколы, выпісваюцца пазовы ў суді штрафы.

Але трапляюць пад удар гэтага таемнага войска зблысцага свае ж. Лягут галовы наўшых прадырмальнікаў і прыватнікаў. Прыватнікі ж заўсёды спрабуюць сабаваць дзяржавныя законы і стандарты. Шукаюць танінейшыя, выгаднейшыя і зручнейшыя. Г сабе, і людзям.

Зрэшты, з уласнага досведу ведаю, што паўгадавое вета на правверкі мела свае хібы. За гэты час асабіста ў мене начасціліся сустэрэзы з праграмінаванымі прадуктамі ў кікаках. Магчыма, гэта і крызіс вінаваты. Але калі я пачынаў звяртацца ўску

магазінічныя на няякіны тавар, шмат калі юх уадказ: «Калі вы з інспекткі, дык не маеце права праўяваць. Мараторый!»

Праўда, рабілі ласку мяніць тавар на «свяжэйшы». Даводзілася тлумачыць, што, нягледзічы на мараторый, права зрабіць запіс у книгу скарыаў мае як прости грамадзянін та інспектар. Гэта вось беларуская роўнасьць і ўсегаульныя правы.

Калі з іншымі краінамі расіцьцы вядуть шпіёnskія вайны, дык з Беларуссю ішла вайна гандлёвая. Нашы прафесійныя праўяральчыкі падчас малочнай вайны білі па расійскім піве. Згодна з нашымі законамі, на імабавізакова павінны быць надысці пра неўспісцю ўжывання алкаголю ціжарынам і дзецим да 18 гадоў, а таксама ўказанине энергетычнай вартасці. Пасля прыўша чарга кавы і соку. На любых пакунах асноўнай надысці павінны быць большыя за 2 мм, забаронена на іх рэклама

іншых тавараў і г.д. Мае сабры-прадпрымальнікі кажуць, што цяпер надышла чарга воншту...

На мой погляд, дзяржава павінна падтрымліваць парадак і біспеку сваіх грамадзяніні і не дапускаць на свой рынкі розную лухту, што вырабляюць пі ў расійскіх ангарах і ўкраінскіх буданах. Розныя танныя шмурдзякі-чарнілы з замежжа не праходзіць нашай сертыфікацыі і ўвозіцца ў краіну незаконна. Некаторыя нават не маюць цэллікай.

Дарэчы, цэллікам і скончы. Калі б нашы ўлады звязнуліся да шматлікай беларусізаціі, дык мелі бытим выгадаў. Досыць абавязаць усіх замежных вытворцаў (свое выкананіе за месец — прывыкні ўжо) мену на цэлліках беларускі пераклад — задача інспектараў спросіцца. Адразу было бы відаць, працякі тавар ці не. Толькі траба пакіпалацца, каб усё нашае праўяваючае войска разумела само ту мову.

Баранавічы

Масква даціснула Лукашэнку

Піша Аляксандр Класкоўскі.

На перамохах у Сочы 27 жніўня Лукашэнка зрабіў чаканую саступку: у прынцыпе згледзіў падтрымкі падтрымкіне КСАР АДКБ. Мядведзеў, у свою чаргу, прыедзе ў Беларусь на манеўры «Захад-2009».

Выглядza на тое, што Лукашэнка пайшоў по размену. Маўзіў, падпішам дамову пра КСАР (яна ж рамкавая і пакідае магчымасць цініць рэзым), але ве не прысталаўціе нож да горла з тымі каўкасікімі рэспублікамі. У выніку і вайкі сцягія, і козы цэлья. Захад жа ставіцца да гэтых гульняў (уключна з грандзінай восенескай стралінай на

палігонах) паблажківа. А вось непрынанне Мінскам Абхазіі з Паўднёвой Асечай Еўропы Даўнінгтонціца.

Гэта адчыненне новыя перспектывы ў супрацы з МВФ, Фонд неўпрыкмет стаў для Беларусі крэдиторам апошніх надзеяў. Ён адпішыцца траншы з троцінай. Адрозні ад Расіі, спраўдна, пад меншыя працэнт і без палітычных умоваў.

Тым часам літоўскія крыніцы паведамляюць, што Лукашэнка можа выбрацца 16 верасня ў Вільню на Беларускі эканамічны форум. Расія Расій, але акно ў Еўропу пакрысе прасякаеца.

ТБМ вітае ініцыятыву ўладаў Магілёўшчыны

Сакратарыят Таварыства беларускай мовы прывітаў ініцыятыву ўладаў Магілёўшчыны, каб наступныні 2010 год абавясціць. Годам роднай мовы. ТБМ пропануе ўспоўнчыць у комплекс

мерапрыемстваў па пропагандзе беларускай мовы адкрыцці з 2010 года беларускамоўнай гімназіі ў гісторычным цэнтры Магілёва і надаць ёй імя Максіма Гарэцкага.

Што дасць Беларусі «Усходніе партнёрства»?

«Усходніе партнёрства» — гэта ініцыятыва Еўрапейскага саюза, якая была заснаваная ў маі 2008 года Польшчай і Швеціяй.

Праграма разлічана на бліжэйшыя пяць пасляваенных краін (Беларусь, Украіна, Малдова, Грузія, Арmenія, Азербайджан) з Еўрасаюзам. Больш інтэнсіўнае развіціе «Усходніе партнёрства» атрымала пасля вайсковага канфлікту на Паўночным Каўказе ў жніўні лястас.

Доўгі час было незразумела, пі прымусаў «Усходніе партнёрства» Беларусь. У еўрапейцаў быў протэнзій адносна становічча з дэмакратыяй і правамі чалавека ў нашай краіне.

Тым не менш, за ўстаноўчым саміце «УП» у Празе Беларусь рэпрэзентаваў віц-прем'ер Уладзімір Сіманка. Беларусь стала наўнапраўнай удзельніцай «УП».

Што «Усходніе партнёрства» можа дасці нашай краіне? Праграма

інклічуе ў сабе гандлёвую дамову, праграмы па падпішчанні адміністрацыйных функцыяў краін, праграмы для падпішчання адміністрацыйнай здольнасці краін-партнёрак, падгатнені на перамяшчэнні насельніцтва і яго біясцены, вывучэнне магчымасці адкрыцьця рынку для свабоднага пасрэдніцтва на рабочых павелічэнне энергетычнай басейн. Пашырэнне супрацоўніцтва ў сферы аховы наявічнай асроддзі. Развіціе малога і средніх пісців.

У многім супрацоўніцтва будзе залежыць ад двухбаковых пагадненняў паміж Беларуссю і краінамі Еўрасаюза. ЕС таксама чакае, што, дэнкуючы «Усходнім паміжнародным пагадненням» і пагадненням Еўрасаюза, атрымлецца пасрэдніцтва на граніцы.

У многім супрацоўніцтва будзе залежыць ад двухбаковых пагадненняў паміж Беларуссю і краінамі Еўрасаюза. ЕС таксама чакае, што, дэнкуючы «Усходнім паміжнародным пагадненням» і пагадненням Еўрасаюза, атрымлецца пасрэдніцтва на граніцы.

Фінансаванне «Усходніх партнёрстваў» на перыяд 2009–2013 годоў складзе 600 мільёні єўра. З іх трохі прыходзяць Беларусь і іншыя краіны.

Для краін-удзельніц «Усходніх

партнёрстваў» адкрываюцца выдаткі перспектывы будучага сібірства ў Еўрасаюзе. Кажучы іншымі словамі, удзел у праграме падтрымлівае ту ж ступень дачыненняў з ЕС, якімі цэсціца Нарвегія, Ліхтенштайн. Яны маюць тая же правы, як і краіны-сабры Еўрасаюза, атрымліваючы пагадненія ў аграрнай сферы і права голасу.

Разам з тым, заахвочванне правоў чалавека і вярэзінства закона складаюць ядро палітыкі «Усходніх партнёрстваў», так азначана ў выніковай дэкларацыі майскага саміту.

Ці будзе выкарыстаныя гэтыя магчымасці, залежыць на пайпершыадаўніцтве Беларусі і яе жаданні.

БАТЭ супраць «кірысак» і «карлоў»

Барысаўскі БАТЭ другі год запар трапіў у групавы этап еўракубкаў. Год назад гэта была Ліга чэмпіёнаў, сёлета — Ліга Еўропы.

У вырашальнай гульні за выхад чэмпіёна Беларусі разграбілі балгарскі «Літекс» з лікам 4:0. Але выніковая лічбы не павінны ўводзіць уzman. Першы гол БАТЭ забіў усяго за чатыры хвіліны да сканчэння асноўнага часу. Яго аўтарам стаў абаронца Сяргей Сасноўскі, памылка якога кантавала БАТЭ перамогі ў першым матчы.

У дадатковы час Радзівонаў, Сасноўскі і Скавіш знялі ўсе пытанні аб пераможца. Лісаванне ж вызначыла ў супернікі нашаму флагману наступныя клубы: «Эвертон» (Ліверпуль), «Бенфіка» (Лісабон), АЕК (Афіны).

«Мерсісайдскія ірыскі»

Футбольная каманда «Эвертан» з'явілася ў Ліверпулі ў 1878 годзе. Гэта толькі на 21 год пазней за першы футбольны клуб ў свеце («Шэйлд Юнайтэд»).

Першапачатковая каманда называлася ФК Святога Дамініка, бо была арганізаваная святаром з аднайменнай прыходу. Ужо праз год каманда была названая «Эвертана», у гонар гарадскага раёна, дзе знаходзіцца царква.

У 1888 годзе «Эвертан» быў сярод заснавальнікаў Англійскай футбольнай лігі, найстарэйшай у свеце. А праз нічоньныя тыры гады клуб упершыню стаў чэмпіёнам Англіі. Усяго ж каманда выйграла першынства краіны 9 разоў. Гэта чацвёрты паказчык у прэм'ер-лізе. Нападзе толькі гранды — «Манчэстэр Юнайтэд», «Ліверпуль» і «Арсенал».

Фото: УЕФА

Але вось па чым няма роўных «Эвертану», дык гэта па колъкасі сезонаў у найвышэйшым англійскім дывізіёне — 106! Найбольшу ліверпульскую нічыхі паразу — 1006 і 1423 адправедна.

Належыць «Эвертану» і яшчэ некалькі рэкордаў прэм'ер-лігі. Напрыклад, па сеансіні дзень ніхто за адзін чэмпінат не перасяянгнуў Дзіксі Даіна, які ў сезоне 1927/1928 гг. забіў у вароты супернікаў аж 60 голоў у 39 матчах.

Апошнія гады «Эвертан» з'яўляецца сэрдзянком англійскага чэмпіянату. У фанатоў «Эвертана» вельмі напруженая алюсіяны з фанатамі «Ліверпуля». Абведзе групойкі лічыць, што іхні клуб наўмысний ў горадзе. Гулкі паміж гэтымі камандамі называюць «Мерсісайдскім драбі», па назве граства, дзе знаходзіцца Ліверпуль.

Яшчэ «Эвертан» клічуць «тофіз» (у перакладзе з ангельскай

«ірскі»). Ніхто дакладна не ведае чаму. Па адной з версій, побач са стадыёнам знаходзілася кандытарская. Гуляе каманда ў сіне-белых колерах.

Каманда легендарнага Эйсебія

«Бенфіка» з Лісабона з'яўляецца адным з найбольш пасляховых клубаў Партугальі. Увогуле, у гэта цікава паверыць, але за 75 сезонаў у найвышэйшай партугальскай лізе толькі пяць (!) клубаў становіліся чэмпіёнамі.

Прычым, «Белененсіш» і «Баавішта» становіліся першымі ўсюю па адных разе. Усе астатнія тытулы раздзялялі між сабой «Бенфіка», «Спортынг» і «Порту».

«Бенфіка» была заснаваная ў 1904 годзе ўдзінай з атлетаў Лісабона, калі сабраліся 24 чалавекі, захоплены новай гульней, што прыйшла ў краіну. У дэбютным матчу 1

студзеня 1905 года «Бенфіка» мінімальна перамагла землякоў са «Спортынга» — 1:0.

Першы рэгулярны партугальскі чэмпінат 1934/1935 гг. выйграў «Спортынг», але наступныя тры застасіліся за «Бенфікай». Так і пачалася самае інтрыгуючэ супрацьстаянне партугальскага футбола.

Самымі ўдалымі для «Бенфікі» былі 1960-я гады. Тады лідерам каманды быў бліскучы ўрадлізенец Мазамбіка Эйсебій. Каманда ў той перыяд двойчы выйгравала Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў, а яшчэ тройчы выйходзіла да фіналу.

Усяго «Бенфіка» была 28 разоў чэмпіёном Партугалиі. Сімвалам клуба з'яўляюцца арлы, а форма каманды — белая, чырвоная і чорная.

Бежанцы са Стамбула

Афінскі клуб АЕК быў заснаваны ў 1924 годзе. Яго стварылі грэкі, якіх вымушаныя былі ўцікаць з Констанцінопалія (Стамбула) ў выніку турэцка-грэцкай вайны 1919-1922 гадоў.

Доўгі час АЕК не валодаў уласным стадыёнам, таму быў вымушаны праводзіць матчы па ўсіх Афінах, у тым ліку побач з храмам Зеўсу Алімпійскаму.

АЕК адзін з самых разуў выйграваў першынныя Грэцы. Апошні раз у 1994 годзе. АЕК, падобна БАТЭ, быў першым грэцкім клубам, які прарабіўся ў групавы этап Лігі чэмпіёнаў.

Эмблема клуба з'яўляе чорныя двухголовыя аролы на фоне жоўтага пагоні. Гэты знак напамінае гульнамі аб шт, што некалі яго заснавальнікі страцілі сваю родзіну.

Сёня АЕК знаходзіцца крыху ў цені «Панатінікайас» і «Алімпійкаса». Тым не менш, каманда стабільна на гулие ў супрацьбах.

Зміцер Панкавец

Каляндар гульняў

17 верасня. «Бенфіка» — БАТЭ.

2 снежня. БАТЭ — «Бенфіка».

Everton

1 кастрычніка. БАТЭ — «Эвертон».

17 снежня. «Эвертон» — БАТЭ.

22 кастрычніка. БАТЭ — АЕК.

5 лістапада. АЕК — БАТЭ.

Пранцы з ім

Расійска-беларускі слоўнік венерычных і скурных захворванняў вышаў гэтымі днём у Гомелі.

Аўтар, асістэнт кафедры поліклінічнай тэрапіі і агульнахірургічнай практикі Гомельскага медычнага ўніверсітэта, лекар-дорматавенеролаг Сяргей Сахарузаў расійска-беларускі слоўнік агульнай лексікі, а таксама медычных слоўнікі і наёбіраў з іх 800 слоў і тэрмінаў, датчыкінгі тэрмінай медычнай лексікі.

«Па-расійску ёсьць, дык чаму па-беларуску німа? Крыўдна зрабілася — вось і склаў я слоўнік, — кажа Сахар. — Большасць слоўнікіў у слоўніку падобныя, бо звязычай маюць адзінай грецка-лацінскай паходжанне. Але сёстве трапляюць непадобнае: герпес — па-беларуску будзе таксама «вогнік», а аборт, акрамя тоеснага слова лацінскага паходжання, перакладаецца яшчэ чиста беларускім адгаведнікам «спларон».

Слоўнік венерычных і скурных захворванняў прызначаецца для студэнтаў медычных ВНУ, лекараў-навукоў-

Уладыка Сафрон ідзе на папраўку

Пасля перанесенай аперациі палянішаецца здароўе епіскапа Магілёўскага і Мсціслаўскага. 23 жніўня на наядзвільнай інфармацыі выклікае здаровую цікавасць.

Беларусь будзе прадаваць... каменне!

Свіслачкі раён знайшоў тавар, які выклічаў попыт за мяжой. Мясцовыя ўлады зброяюцца падаўцамі звычайнага каменія. Пакуль што ідзе пошук купцоў у Еўропе. Польшча ўжо выказала намер набываць беларускі камяні.

Праблем з дастаўкай

унізікнунь не павінна, бо

праз памежны

СЦІСЛА

Польшчай раён пракохдзіць чыгуначная галіна з ўсходу.

Затор у мінскім метро

На станцыі перасядкі «Кастрычніцкая» зранку 31 жніўня было горача. Станцыя была

перапоўненая людзьмі. Адзін з цыгнікоў з тэхнічных прычынаў не змог працягваць маршрут і высадзіў пасажыраў. У выніку чаго і стварыўся затор, а іншыя цыгнікі былі вымушаныя парушыць графік руху.

АП; ЯМ; СП

«Малады фронт» без міфаў і страхаў

Зміцер Дашкевіч: Ёсць каму перадаць кіраўніцтва

Гутарка з лідэрам
«Маладога фронту»
Змітром Дашкевічам.

«Наша Ніва»: Што сёня сабой уяўляе «Малады фронт»? Не разваліўся пасля фільма «Кіндзінг»?

Зміцер Дашкевіч: Зайсці цырка да звярза на такія пытанні. Колькасць людзей, якія сімпатызуюць МФ, можа быць адна, колькасць сябrou па дакументах — другая, людзей, якія штотыдзень займаюцца актыўнай дзеяйнасцю, — трэцяя. Але новыя людзі прыходзяць, і гэта радуе. Каля ў 2001 годзе сірадні ўзрост маладафрантоўцаў быў 15 гадоў, то ціпер — 20. Гэта ў асноўным студэнты. Сітуацыя ў краіне змянілася. Людзі пазней даўдаюцца, што такое бел-чырвона-белы сцяг, пазней чуюць беларускую мову, і раганенне пра палітычную дзеяйнасць прымчаюць пасля больш сур'ёзных раздумаў.

«НН»: Да сёня ёсьць мноўныя рэгіянальныя суполкі МФ?

ЗД: Маём 30 рэгіянальных структур. Наўмысльна ў Жодзіне, Салігорску, Мастах, Баранавічах.

«НН»: Асеннішнія лідэрства?

PHOTO BY M. DANET

Зміцер Дашкевіч

нарадаўся 20 ліпеня 1981 у вёсцы Кушніры (Івацэвіцкі раён). Да 1986 праходзіў з бацькамі ў Магаданскім краі, потым — у Старых Дарогах. У 2001 далучыўся да дзеяйнасці МФ, кіраўніком якога стаў у 2004. За дзеяйнасць МФ як незарэгістраванай арганізацыі ў верасні 2006 яго арыштавалі і асудзілі на пяць гада зняволення. У студзені 2008 вызвалены на пяць гадоў мясяца раней тэрміну пад цікім «Бурсаюса».

ЗД: Сёняшнін — гэта салдаты Іван Шыла і Зміцер Хведарук. Праз годні з гонарам адслужаць і пэраймуць кіраўніцтва МФ. Даўшы, у войску яны працягваюць размаўлянць па-беларуску. Гэта таксама Наста Палажанка, якая ў 2007 годзе прыйшла праз кіраўніцтва суд. Новыя твары — гэта Мікола Дземідзенка, наша наядэя. Таксама юрэстыка Наста Лойка. І прэс-сакратарка Таця Шаптуцька — надавычай працавіты чалавек. Гэтыя людзі не толькі будучыя МФ, але і будучыя Беларусі.

«НН»: А задачы МФ якія? Што канкрэтна ён рабіць сёня?

ЗД: Мы даўбаемся вызвалення несправядлівай асуджанага Арцёма Дубскага. Увесь разортваем кампанію «Беларускую кнігу — дзецям». Вядзём «Беларускую кнігу — дзецям» назоў — даўбаемся, каб назва краіны паўсюль была «Беларусь», а не «Беларуссия». Даля плён кампаніі па беларусізациі аперацара мабільнай сувязі МТС. Распаўсюджвам інфармацыю аб нацыянальных сімвалах. Будзем дзеяйнічыць для Беларусі і на прэзідэнцкіх выбарах: будзем падтрымліваць нацыянальнага кандыдата.

«НН»: У сувязі з абавешчанай лібералізацыйнай цікі на сябру МФ зменшыўся?

ЗД: Змяніліся формы. Раней мы сутыкаліся з лабавым сутыкненнем (затрыманні, арышты), а ціпер не саджаюць, але юшчы штрафы. Спецслужбы запужкаюць бацькоў, баўбулек. Пагражают пазбіўці працы, дзецей выніцаць са школы. На жаль, у большасці выпадкаў гэтыя інцыдэнты не трапляюць у СМИ, бо людзі бацька. Між тым, публічнасць лёгка ратуе ад такога піску.

«НН»: Не балюча, што людзі трапляюць пад такі прэс, прыходзяць ў арганізацыю?

ЗД: Мы ўсходзім пад тэму арганізацыі, якія могуць быць. Мусім разумець: толькі нацыянальная ідэя і хрысціянская прынцыпіі могуць прывесці да адраджэння Беларусі. І толькі арганізація палітычнай бацькі буй можна гэлага дабіць.

Гутарыў Зміцер Папкавец

«Наша Ніва»: Арут, як так стаўся, што апынуўся па-за «Маладым фронтам»?

Арут Фінькевіч: Я прыйшоў у «Малады фронт» 8 гадоў таму, у 2001 годзе. У той час гэта была наймаднейшая моладзевая арганізацыя, якая канкуравала з «Зубрам». У кожнай сталічнай раёйнай арганізацыі налічвалася паўсотні чалавек. Новы ж кіраўніцтва арганізацыі стала нітратвальная расцягніць акцэнты. Праз супяречнасці з Змітром Дашкевічам выйшаў з «Маладога фронту».

«НН»: Супяречнасці мелі ідзе-

PHOTO BY M. DANET

Наста Палажанка: «Калісці гэта пераменіцца»

У сенікі праходзіць праз этап канфлікту з бацькамі. Гэтымі супяречнасцямі скарысталася БТ, калі здымала фільм «Малады фронт. Кіндзінг». Пра свой досвед адносіна з бацькамі расказвае адна з самых пальмірных ахтырвістак арганізацыі Наста Палажанка.

«Наша Ніва»: Наста, Вы з бацькамі сварыліся праз узел у «Маладым Фронце», так?

Наста Палажанка: Вельмі. Бацькі паважаюць выбар свайго дзіцяціцаў, калі бацька, што гэта нешта больше за хобі ці захапленне. Каля бацькаў узлүненне на рашэнне. У мене хатні барыкады началіся праз негатыўнае стаўленне да значаўкі, якім была абавешчаная сумка. Пасля не падабалася сцяг і газеты ў хаце. А пасля мне пашанавала на затрыманні і «проектам» на тэлеблакні. Два гады я жыла ў страху перад бацькамі: не дай Бог зноў НТВ пакажа аўкцыю, не дай Бог не выпусціць з міліцыі без бацькоў (я на той момант была несаудзіцай). Тата выкідаў усе

Малады Фронт зарэгістраваўся як арганізацыя беларускай моладзі ў Чэхіі. Вядзі інтэрнэт-сайт mffront.net.

мае значкі, некалі выкінуў усе лісты з калоніі ад Дашкевіча. Скандалы сталі звычайнімі ў нашай кватэры. Але я трывала. Неяк хапала мне мудрасці разумець, што калісці гэта пераменіцца. І сапраўды. Каля на мене звязлі кіраўнічыну справу, тата зразумеў, што дачка абраўла свой шлях свядома і прасцей падтрымлівае я, чым далей віяўца.

«НН»: Наколькі, увогуле, праблема бацькоў і дзяцей агульнасьці МФ?

НП: Яна агульнальная для ўсаго свету і ў любыя часы. Юнак фармуеца ў пошуку самога сябе. І «Малады Фронт» дас адказ хлюпцу ці дзячуну, дас альтэрнатыву таго, кімты можаха стаць. Любія бацькы, не толькі нашы, раўніва назіраюць, як з маленчыка чалавечка вырастася асоба. Зусі не такая, як уяўлялася. Што да МФ, дык мы імкнемся да памагіць сваім сабрм наладжваць адносіны з бацькамі. Часам пасля розных «кіндзінгаў» сустракаемся з мамамі, каб патлумачыць ім, што мы добрае. Падчас сістэмы фармавання молады чалавек мусіць сам вырашыць, ці ён здолына даказаць бацькам, што ўжо дарослы, ці яшчэ трэба крэху пачакаць.

Гутарыў ЗП

Наста Палажанка

нарадаўлася ў Мінску 2 жніўня 1990. Яшчэ школніцай, у 2007 была прызнаная вінаватай па арт. 193 КК «Удзел у незарэгістраванай арганізацыі», але ў турме яе не адправілі. Навучаеца ў ЕГУ.

Прыйшоў кадэбіст — дзячучыну звольнілі з працы

Пацярпела актыўвістка «Маладой Беларусі» Кася Галіцкая. Дзячучына працавала перакладчыцай у прадстаўніцтве замежнай фірмы, якая займалася продажам сельскагаспадарчай тэхнікі. Звольнілі Касю пасля таго, як яе на працу завітаў кадэбіст. Дырэктар фірмы не меў ніякіх прэтэнзій па якасці працы, але ўжо адно палічыў за лепшае звольніця. «Каб чаго не выйшла».

Гэта ўжо другі раз, калі дзячучыну падобным чынам звольняюць з працы. Раней яе напрасілі сисці з яшчэ адной недэзяржайной фірмы, якая займалася выпускам паліграфічнай прадукцыі. Галіцкая доўгі час была ў «Маладым фронце». Неаднаразова адбывала пакаранне ў турме на Акressціна.

Гутарыў ЗП

Артур Фінькевіч: Ці мы апазіцыйныя, ці проста хрысціянскія

У Маладога Фронту ёсць і альтэрнатывы ў незалежным сектары.

Гэта «Еўрапейская Беларусь», «Бунт». Іх прыхільнікі сыходзяцца з МФ у мэтах, але разыходзяцца ў поглядах. Напрыклад, на рэлігію.

Чаргавае расслаенне «Маладога фронту» адбылося ўвосень 2007 года. Былы палітычане, намеснік Змітра Дашкевіча Артур Фінькевіч, стварыў новую арганізацыю «Маладая Беларусь».

«Наша Ніва»: Арут, як так стаўся, што апынуўся па-за «Маладым фронтам»?

Арут Фінькевіч: Я прыйшоў у «Малады фронт» 8 гадоў таму, у 2001 годзе. У той час гэта была наймаднейшая моладзевая арганізацыя, якая канкуравала з «Зубрам». У кожнай сталічнай раёйнай арганізацыі налічвалася паўсотні чалавек. Новы ж кіраўніцтва арганізацыі стала нітратвальная расцягніць акцэнты. Праз супяречнасці з Змітром Дашкевічам выйшаў з «Маладога фронту».

«НН»: Супяречнасці мелі ідзе-

Арут Фінькевіч

нарадаўся 8 ліпеня 1985 у Мінску. Адсядзеў за палітычную дзеяйнасць паўтара года на «кімі» і ў калоні.

лагічныя характеристы?

АФ: Так. Мне было незразумела, што мы з'яўлімсці моладзевай апазіцыйнай арганізацыі ці проста хрысціянскай.

«НН»: А якія цікеры маеш адносіны з «Маладым фронтом»?

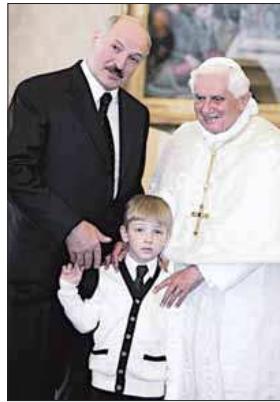
АФ: Ніякіх. Створаю сваю арганізацыю, і да яе дадучыліся троі з шасці кіраўнікоў абласцных суполак МФ.

Гутарыў ЗП

Мікалай Аляксандравіч

Менавіта гэты чалавек з'яўлеца сёняння разальна самым упльывовім у Рэспубліцы Беларусь. Настолькі упльывовім, што ад яго залежыць будучыня і краіны, і самога прэзідэнта. **Аляксандар Фядута сканчае цыкл «Палітбюро-2009».**

Гэты чалавек ніколі і нічога не лярваў. У яго ніяма бізнесу, саюзікаў, якім траба дапамагаць, і ворагаў, з якімі варта змагацца. Ён на ў што не ставіць уладу прэзідэнта, — і пягледзячы на гэтага, прэзідэнт ан разу не выказаўся пра яго зневажальна.

З татам і Папам.

Сярод вышэйшай наменклатуры.

Парад прымяюць два Лукашэнкі.

Першыя выбары.

Хакей.

Кропка ў біяграфії
Некалі Аляксандар Лукашэнка падказаў мне, як скончыць ягоную палітычную біяграфію. Ён вырашыў правесці рэферэндум, што працягніце ягоную ўладу. Ідэньня правядзення рэферэндуму стаў фінальнай кропкай у майі кнізе. Ціпер, падчас інтэрв'ю Міхайлу Гусману, прэзідэнт упершыню так доўгі і ўцімна гаварыў пра свайго малодшага сына. Чым засведчыў: Колі Лукашэнка — такая ж публічная фігура, як і ўсе, каго Аляксандар Рыгоравіч прызнае членамі сваёй сям'і.

Я прынцыпова імкнуся не пісаць пра асабістасць жыўці кіраўніка дзяржавы. Ёсь дзвёры, калі якіх і ўлада, і грамадская думка мусіць спыніцца. Гэта — дзвёры ў спальню. Чалавек мае права заставіць сама-насам з тым, какі ён кахае. Прынатае жыўці павінна адкрывацца толькі пастолькі, паколькі ёзтага жадае той, каму належыць ёзтага жыўці. Не пішу пра асабістасць жыўці Лукашэнкі і ціпер.

Ніякіх лордаў!

Сказаўшы, што ягоны малодшы сын калісці стане ягоным перасмікам, Лукашэнка-башкі паставіў яго на палітычную дошку. Гэта зразумелі ўсі: Колі — палітычны фактар. Пра яго начаці распавядальці анекдоты, дадумыць невідомыя старонкі ягоной біяграфіі. Натуральна, усё імгненнем спісалі на лорда Бала. Калі бы лорда не было насамроч, дзеялі такога выпадку яго проста бы выдумали.

Аднак лорд Бала самага пачатку не меў айнікага дачинення да з'яўлення сына на тэлеэкране. Гэтага не зразумела кожнаму, хто ведаў Лукашэнку асабістасць. Раешэнне паказаць хлопчыку народу мог прынайць толькі адзін чалавек — ягоны бацька. Гээн гэтае рапшэнне прыняў.

Застаецца пытанне матыву. Лукашэнка — чалавек кансерватыўны, ён не любіў нешта мінінъ ў сваім жыўці. Не любіў. Так быўло, пакуль не з'явіўся Колі.

Выклік электарату

Ад самага пачатку упльывовай электаральнай групай Лукашэнкі быў жаночыны. Яны, заклапочаныя пусцекочым халадзільнікам, патроўзі заставіць без працы, яны, якія ненавідзяць і адначасова баўцца спраців п'янага мужа, убачылі ў Лукашэнку своеасабісты ідейл. Бось: малі п'е, спортам займаеца, гаспадар.

мейнікі прэзідэнта аховаўца па законе. Уключочаючы сыноў.

Найлепшай з сацыяльных роляў Аляксандра Лукашэнкі — бацька. Дакараюць кумаўстве, у тым, што сыны занялі зручныя дзяржаўныя пасады. «А ён у яго праста памочнік!» — вось адказ.

Што да Колі, то гэта было асаблівае дзіця, якое ён не жадаў дзяліць з кім. І ён упершыню задумалася пра будучынно свайго малодшага

гарантый распаўсюджваліся б на пазашлюбных дзяцей і нават афіцыйна налюбімых племяніцай. Хлопчык у тэлевізоры побач з бацькам — гэта дэмантаратыўная ягоная легалізацыя ў якасці члена сям'і прэзідэнта. Гэта — ягоная абарона.

Лукашэнка паказаў сына і сказаў, што гэта — ягоны сын, бо бацька за сына. Сын важнейшы за ўладу.

Мінус пяцьдзясят

Калі мае апаненты кажуць, што Лукашэнка не сыдзе з ўлады ніколі, закрадаеца сумнёў у іх разумовых здолнасцях. Ці то яны Фромам наnochабеліся, ці то праста лічань Лукашэнку вар'ята.

У Лукашэнкі з магізмі ўсё добра. Лічыць ён умеет.

Сёня хлопчыку 5 гадоў, а ягонаўшаму бацьку — 55. То бок, праз дваццаць гадоў яму будзе ўсяго толькі 25, а бацьку — ужо 75. Гэта ўзрост.

Праз дваццаць гадоў ягону малодшы сын толькі пачне сваё самастойнае жыццё, а ён ужо нічым не зделае яму дапамагчы. Тому што да сямідзесяці пяці ўладу ў нашай сітуацыі ўтрымліваць амаль немагчыма.

Галоўны апазыцыянер

Адзін разумны дыпламат спытаў мене надоечы:

— А хто ў вас там зараз кіруе — спадар Лукашэнка албо спадар Крызіс?

І я ўпершыню задумалася над адказам.

Рашэнні прымяе Лукашэнка. Значыць, ён і кіруе. Ён адказвае за ўсё, што адбываецца. А Крызіс не адказвае ні за што. Ён толькі зводзіць на нуль усе спробы беларускіх уладаў развіць эканоміку. Значыць, ён знаходзіцца ў апази-

цыі да нашай улады. Ён у нас сёння — галоўны апазыцыянер.

Прыблізна год таму Аляксандар Лукашэнка зразумеў, што эканамічнае лафа скончылася. Нафтапрадукты кансутоце таней, заробак на дзяржаўных прадпрыемствах высокі, а трошы — калі ўтрымліваць курс рубля на цяперашнім узроўні адносна валюта го кашыка — німа. Расія фінансаваць «беларускі эканамічны цуд» на ранейшых умовах адмалуеца.

Тады ў нас упершыню началі гаварыць пра паварот на Захад. Тады, уласна, з'явіўся і лорд Бэл.

Сэнсы жыцця Аляксандра Лукашэнкі

Лукашэнка з задавальненнем наведваў бы заходнія дзяржавы з візітамі. І на адпачынак ён бы туды ездзіў. Але раней яму прапаноўвалі плаціць за гэта дарагую цену. Яму прапаноўвалі расплачвацца кавалкамі ўлады. І на гэта ён бы ніколі не пайшоў. Да таго часу, пакуль улада заставалася галоўным сансам ягонага жыцця.

Цяпер добрая адносіны з Захадамі сталіся важнейшымі за ўладу. Но змянілася галоўная праблема. Пакуль галоўны праблемай было ўтрымліваць ўладу, дастатковы было ўтрымліваць ўладу. Але сінімі з'яўляўся яму ролю легітымізатора беларускага рэжыму. Цяпер змяніўся парадак дня. Утрымліваць уладу Лукашэнка ўмее, тут усялікі лорды без патрэбы. Праблемай стала іншая — як з ўлады выйсці.

Выхоўдзіць з ўлады трэба жыўтвам, свабодным і паважным палітыкам. Толькі тады Аляксандар Лукашэнка здолеет цалкам выканыць свае абавязкі бацькі адносна малодшага сына. І нават выгадаваць з таго працаўдзяліўніцкага палітычнай дынасты.

Прасіцей за ўсё ссыці — на эканамічным пад'ёме. Тады цябе будуть згадваць як паспяховага кіраўніка, які гарантаваў краіне дзесяць ці, хрэн з вами, дваццаць гадоў сцягатсі.

Але першую такую магчымасць Лукашэнка-башкы ўпусціў.

Любой цаной

Гэта раней Лукашэнка быў гатовы трымкыць ўладу любым коштам. А цяпер гэты кошт не можа быць завысім. Рызыкаваць лёсам сана Лукашэнка не можа.

Тому спатрэбіўся Захад. Захад — гарант того, што аднайны не прыйдзенца кідаць ўсё і ехаць куды-небудзі на падмаскоўнае лепішча, як кінуў усё яшчэ не так даўно ўсёмагутнага валарада Аджкрайна Аслана Абашыдзэ — сядзіц цяпер і корміць любімых сабак..

Таму спатрэбілася рапутація прэзідэнта-мітраціора. Хайні б — спраба зладзіць супстечу Папы Рымскага з Патрыярхам Маскоўскім. У сусветным палітбюро ёсьць цяпер адзін з самых важкіх галасоў, які будзе проста абвініцы заступніца за яго, калі штосці пойдзе не так. А значыць... Значыць, Лукашэнка-башкы, калі хопіць здароўя, зможа спакойна гадавацца сына да таго часу, калі той пачне сваю кар'еру. Любую кар'еру. Гэта будзе ўжо ягонім выбарам.

Тыся сім мільярдаў, якія чакае беларускі ўрад ад Міжнароднага валютнага фонду — гэта перадышка, неабходная, каб выйграць выбары ў 2011-м.

Нічога яшчэ не вырашана

Аляксандр Лукашэнка яшчэ нічога не вырашыў.

Таму ён па-ранейшаму змагаецца за электрапатр, сёня ўжо і за чытчою «Народнай волі» і «Нашай Ніве», за тых, хто знявёрчы ў апазіцыі і праста чакае, калі Лукашэнка загаворыць па-беларуску.

Але доля, злая баба, ужо пастаўіла перад ім выбар. Перараэмэркаванне электрапатр, груп нічога не дасць. А звысклы патр-напалесці натоўп чакае падачак.

Над любым аўтарытартым разъёмам, вісіць дамоклю меч Плошчы. Пяцьдзесят тысяч матываваных маніфестантў ніхто не ўстане акуратна спыніць. А беларусы вонкі выходу на вуліцы маюць.

Дзеець, што сядзіць сёня за крамамі па «палітычных» артыкулах, гэтага не памятаюць. А я памятаю. Мне было дванаццаць пяць гадоў — столькі, колькі будзе Колю Лукашэнку яшчэ не хутка. У красавіку 1991 года мінскія заводы спыніліся. Міліцыя не наважылася пешаходаў рабочым. Таму што, калі ў хоць аднаго затрымалі — міліцыю праства змялі б.

Прычым тут Расія?

На нядайшній зладжанай АГП канферэнцыі па беларуска-расійскіх адносінах выступаў былы намеснік старшыні Цэнтрабанка Расіі Сяргей Аляксашанка. Ен не грамбушчыны чакісці рэжым. Ён бясстрасна расказваў пра ўжо прынятую расійскім ўрадам Расіі. Што заробак бюджэтнікам у 2010 годзе павышацца не будзе. Што ніводнае буйное — паказальнае! — будаўніцтва ў Расіі не замарожана. Што ўпершыню за многія гады новы крэдыт для Беларусі стауне прадметам публічных дебатаў.

На маё пытанне, што будзе з беларускім доўгам Расіі, які мы абазінены пачыць выплачваць у 2012 годзе, Аляксашанка адказаў будзення:

— Эта будзе прадметам гандлю ў 2012 годзе.

І — што тады?

Пераемнік

Лукашэнка неяк сказаў:

— Нікага сына я ў пераемнікі не рыхтуе. Хіба што — малодшага. Таленавіты расце чалавек.

Ён сказаў галоўнае: ён не рыхтуе сына ў пераемнікі. Сын можа даць гарантыйны басць. Але не супернік.

9 Мая з Аляксандрам Лукашэнкам было толькі двое сыноў — Віктар і Дэмітрый.

З ліпеня з Аляксандрам Лукашэнкам быў толькі адзін сын — Мікалай.

Ім цяжка давоміцца. Прастей — з чужім чалавекам.

А яшчэ прастей — ні з кім не дамаўляцца. А навошта?.. Калі «басць» сыдзе сам — у яго будзе досыць палітычнай сілы і папулярнасці, каб ніхто не пасмечу яго краину.

Нічога не вырашана. Толькі стаць пытанне. Першы празднік Беларусі: з кім ён — з уладай альбо з малодшым сыном? З адзінным, хотую ў Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку не за тое, што ён «басцька», а за тое, што ён — тата.

Беларускі самалёт Су-27 разбіўся на авіяшо ў польскім Радаме. Два пілоты — падкоўнікі Аляксандр Марфіцкі і Аляксандр Жураўлевіч — не катапультаваліся, каб адвесці самалёт як найдалей ад глядачу.

Трагедыя здарылася ў нядзелью.

Самалёт падкоўнікі катастрофу праців хвіліны пасля старту. Лётчыкі выконвалі фігуру пілатажу, калі самалёт пачаў рэзкі зінажака, потым схаваўся за найбліжэйшым лесам, а потым гледачы пабачылі клубы чорнага дыму.

Самалёт Су-27 належаў да 61-й авіабазы ў Баранавічах. Кіравалі ім не шараговыя лётчыкі.

Падкоўнік Марфіцкі — намеснік камандзіра 61-й зінішчальнай авіяцыйнай базы ў Баранавічах.

Гэта трэцяя аварыя з узделам

ваенных самалётаў у гісторыі суверэнай Беларусі, у якой за-

гінулі пілоты.

Першая адбылася 23 мая 1996 года. У ёй загінуў начальнік паветрана-агнёвой і тэхнічнай падрыхтоўкі 61-й ЗАБ падкоўнік Уладзімір

Карват. Другая здарылася 19 мая 1997 года ў раёне Баранавічаў. Су-17, які разбіўся, пілатаваў падкоўнік Сяргей Паграбан.

АГ

Якая птушка?

Каментатар аспрэчвае афіцыйную версію аб прычынах падзення беларускага Су-27 у Радаме.

Ні расыфроўкі бартавых самапісаў, ні апопнінга эфіру пілотаў, ні пэўных сведак, ні працы камісіі, ні экспертызы, а ў Міністэрстве абароны ўжо гатовы адказ — птушка трапіла ў рухавік!

Су-27 — зінішчальнік-перахвачтык, ён створаны для бою, дзе імаверныя любыя перашкоды. Нет што птушкі, а метатальнія асекі — ажно супраць такога закладзеныя разлік. У Су-27 два рухавікі, і нахіл адзін нават цыклам будзе зінішчаны — на другім можна сесіі.

Дарэчы, на любых лётнішчах працуе аbstыльванне, што адліжувае птушак на многа кіламетраў навокал.

Фігура пілатажу ўжо была завершаная, выкананая, машына пайшла на адлёт, калі на вышыні каля 300 м рухавік заглухі. «Пратап

гук», с словаў сведак. Калі бу рухавік трапіў нейкі прадмет, ён загарэўся б, пусціў дым, зароў. Другі рухавік іміненна аўтаматычна ўзў бы на сябе цягу, штурнуў бы фарсажны хвост.

Па тым, як імкліва ўпаў самалёт, па тым, што ён не тудзеў надрэўна, не гублюць курсу, не завальваўся ў кран (што харэктэрна пры пашкоджанні аднога рухавіка), можна меркаваць, што спыніўся ці разкі стратілі цягу сінхронна ў ободвух рухавіках.

Прычынай такога можа быць альбо адмова сістэмы кіравання рухавікамі (прывадаў, электронікі, аўтаматыкі), альбо спыненне электрасілкавання рухавіка. Першое меней імавернае за другое. Другое па плячы гіпатаўчынаму зламыслю.

За дзве секунды да падзення (гэта болей, чым дастатковая) адстраліліся «ліхтары» (каўпакі кабінаў), але катапультавання не адбылося.

Як віглядае, пілоты пітатна, прадсеўні, якія належыць майстрам такога ўзроўню,

адпрацавалі аварыйную сітуацыю з запасам часу для катапультавання. Не спрацавала ратавальная аўтаматыка?

Самалёт упаў, можна сказаць, жорстка сеў, але загарэўся толькі праз некалькі дзесяцікі секунд. Згэту стала становішча, пакуль не падрахуе агонь, таксама магчыма катапультаванне! Чаму яно не адбылося хані на зямлі?

Нацыя пілоты, як віглядае, і фігуру выканалі акуратна, і самалёт без цягі адўялі за лес, і час на эвакуацію выкрайлі з запасам. Але?

Дарэчы, пад Львовам, у часе аналагічнага інцидэнту, пілоты катапультаваліся пасля першага удара самалёта аб зямлю, калі ўжо чынку нікуды нельга было адвесці.

Выступ беларускіх вайсковых пілотаў у краіне NATO меўся стаць пэўным геапалітычным сігналам.

Я б не выключаў тут магчымасць дыверсіі. Версія герайчнага ахвяравання жыццем прыложжа да слёз. Але пафасныя прамовы могуць захінучы выкрыцці сцрандайных аbstыльвін.

Каментар пакінуты анатанімным аўтрам на сایце [pn.by](http://www.pn.by)

Польскі СМІ пра катастрофу беларускага зінішчальніка

Эксперыты кажуць пра магчымую памылку пілота.

«Gazeta Wyborcza» змісціла выказванне вядомага польскага аўтаматычнага эксперта, выдаўца часопіса «Raport» Войцеха Лучака. Паводле яго словаў, у рухавікі самалёта ў крэтычны момант, калі пілатрабаў іх цягі, малі трапіць птушкі. Таксама пілот мог проста спрыці пытомунасці, не выключаная памылка ў пілатаванні.

Часопіс «Nowa Technika Wojskowa» падае словаў Пятра Абрашкі, які памылку пілотаў лічыць асноўнай версій катастрофы. «Пілот вельмі нізка выконваў пілатаж і ў выніку згубіў кантроль над машынай», — гаворыць эксперт.

Польскі СМІ таксама паведамляюць аб стваренні сумеснай польска-беларускай камісіі па расследаванні прычын катастрофы. «Gazeta Wyborcza» адзначае, што ў Радаме ў момант падлету прыступнічай кіраўнік беларускіх Вайскова-паветраных сіл адлёт генерал Лявіцкі.

Алесь Пілецкі

Хто ў Беларусі герой?

Учынак, які здзейнілі беларускія лётчыкі ў польскім Радаме, не адзіны ў гісторыі беларускай авіяцыі. 23 мая 1996 года Уладзімір Карват (1958–1996) здзяйніў вучэбна-траніровачны падлет на самалёце «Су-27», падчас якога на борце ўзінік пажар. Машына пачала падаць. Каб прадухліці падзенне самалёта на вёску ў Баранавіцкім раёне, пілот не катапультаваўся, а адўялі палаючу машыну ад населеных пунктаў. Пасмротна Карвату было нааддзенне званне «героя Беларусі». І на сёняшні дзень чынкоў чалавек, які атрымаў вышэйшую ступень адзнакі ў нашай краіне не за абстрактнае «за заслугі перад дзяржавай і грамадствам», а за реальна выратаваныя чалавечыя жыцці. З гэтага ўзынку і пачаўся афіцыйны летапіс герояў краіны.

Двойчы Аляксандр Лукашэнка ўрочаў порці зорак «Героя Беларусі» напрэдадні презідэнцкіх выбараў. Апошнімі 1 сакавіка 2006 года ганараваліся Мітрапаліт Філарэт, аўтаканструктар Міхаіл Высоцкі, банкір Пётр Пракаповіч, мастак Міхаіл Савіцкі, мэнеджэр сельгаспрадпрыемства «Праграс–Варцілішкі» з Гродзенскага раёна Васіль Равіка. У 2001 годзе герояў атрымалі іншыя сельгасмнеджэрсы. Віталь Крамко (1941–2009) з Гродзеншчыны, з СПК «Кастрычнік», дотычнай часу — агракамбінат «Сноў» Нясвіжскага раёна. Разам з ім зоркі атрымаў і адзін дырэктар гарадскі: Павел Марыєў з БелАЗа.

Падрыхтаваў Сяргей Макарэвіч

Рэцыдывіст Быца ўцёк з аўтазака

Неаднаразова судзімы жыхар Слоніма ўцёк з-пад варты.

20 жніўня Сяргея Быцко, па мяшчыне Быца, везлі ў аўтазаку з Баранавіч у Слонім. Над ім павінен быў адбывацца суд за хуліганства. Як злачынец выбраўся з машины, міліцыя не распавядзе, але пабег яму ўдаўся.

У ваколіцах Слоніма яго злавіў пакуль не змаглі. Цяпер Быцко абвешчаны ў міждзяржаўны вышук, бо мог паспець выехаць з краіны.

Быцко – тып небяспечны: яго не раз судзілі за хуліганства, вымагальніцтва і захоўванне зброі. Уп-

раўление вышуку УУС Грэдзенскага аблвыканкама размясціла ва ўсіх грамадскіх месцах арыенціроўкі на ўцекача.

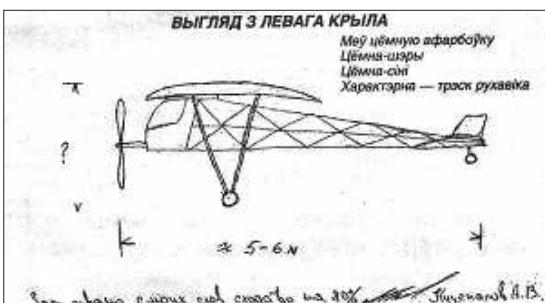
Прыкметы Сяргея Быцко: мужчына каржакаватага целаскладу, твар выцягнуты, скучасты, власы кароткія, светлыя, рост 185–190 см. Асаблівія прыкметы: на правым плячы татуіроўкі «павук і павуціна», на левым плячы — «пагон», на левай назе — «крыжы і чарапы», на правай назе — «пагон і кінжал», на жываце — шнур ад куловага ранення, на спіне — шнур 10 см. Быў апрануты ў чорныя спартыўныя штаны і чорную майку.

Міліцыя просіць усіх, каму стане видома пра месцаходжанне гэтага чалавека, паведамляць па тэлефонах: у г. Грэдзене (0152) 79-73-72, Слоніме (01562) 24-402 або 102. Узнагароджанне і канфідэнцыйнасць гарантуюцца.

Дарэчы, гэта ўжо другія гучныя ўцёкі з-пад канвою за апошнія некалькі месяцаў. Міліцыя абвясціла таксама ў міждзяржаўны вышук злачынцу Сяргея Багдашова, які 29 траўня напаў на канваіра, забраў у яго табельны пісталет і ўцёк з зала Жодзінскага суда. Рэцыдывіста да гэтай пары не затрымалі.

Вольга Жарнасек

Міліцыя паабяцала мільён за звесткі пра НЛА

Інцыдэнт з невядомым пяцідневным апаратам у Рэчыцы паднай на вушы вобласць.

На мінульы тыдні да «галаву» пілота-экстремала была назначана ўзнагарода — мільён рублёў. Учора самалёт быў нарэшце знайдзены, але ці атрымае нехта гроши — невядома.

Нагадаем, што раніцай 24 ліпеня жыхароў вёскі Белае Балота Рэчыцкага раёна пабудзіў гучны роўматар. Яны назіралі, як самалёт без апазнавальных знакаў праліце пад/чыгуначны мост. Працоўнікі венізванай аховы Беларускай чы-

Агент «Эколаг» не знайшоў палітычнага прытулку за мяжой

Аўтар сумнёўнага дзённіка вярнуўся на радзіму.

Згодна з нашымі звесткамі, былы агент КДБ, па мяшчыне «Эколаг», Сяргей Гаўрылін знаходзіўся ў Берліне на экалагічным семінары. Дакладней, прафіль там усіго адзін дзень, а на наступны ўцёк. Дзе ўвесь гэты час быў Гаўрылін — невядома. Мажліва, ён спрабаваў атрымаць палітычны прытулак, але як толькі скончылася часовая шэнгенская віза, ён вярнуўся. Перад прыездам Гаўрылін зазначаў, што яго можуць арыштаваць, як толькі заедзе на тэрыторыю Беларусі, але ён пасляхова пераехаў мяжу. Цяпер Гаўрылін не дае інтарв'ю прадстаўнікам СМИ.

Нагадаем, што былы апазыцыйныя актыўіст з Гомеля Сяргей Гаўрылін з'ехаў у Берлін, дзе апублікаваў у інтэрнэце свой дзённік (№31). У ім ён прызнаўся, што быў засланы КДБ у го-

мельскую экалагічную ініцыятыву, каб збіраць звесткі на іншадомаў і раскладаць апазіцыю з сярэдзіны. Таксама ён пісаў артыкулы на інтэрнэт-сайт, які мае на мясе дыскрэдытацію гомельскай апазіцыі. За сваю дзейнасць ён атрымліў заробак.

Каб завершаваць, Гаўрыліна шантажавалі выключэннем з універсітэта — прынасім, так ён сцвярдждае.

Меркаванні адносяць дзённіку Гаўрыліна падзяліліся: аднія лічаць яго цалкам праўдзівым, іншыя мяркуюць, што ў ім тонка вымешана прайда і правакацыі.

З даўжэйнага і выбітна літаратурнага Гаўрыліна Гаўрыліна аўтар бязвольны, заблуканы аўтект, што жыве ад выплаты да выплаты. Грошы, гроши, ўсё дзеля грошей — такоў ён бачыць навакольную рэчаіснасць.

Раз Гаўрылін вырашыў спыніць стукацтва на сваіх прыяцеляў, дык чаму такім

дэмантратрыўным спосабам? Ён піша: «Жаданне пачаць весці гэтым Дзённік з'явілася ў мяне адначасова з жаданнем пакончыц з гэтым падманам. Падманам, які зліўся з майм жыццём і паступова, незадаважна стаў авалодваць мною, мяняючы мяне, маю свядомасць...».

Эта не першы скандал, выкліканы імпэтнай дзеянасцю гомельскага ўпраўлення КДБ. Скандалу з Гаўрыліным папярэднічалі трагедыя Андрэя Зайца і драма Улада Міхайлава. Першы ў 2001 годзе пакончыў жыццё самагубствам. Гэтак скончылася вярбюка яго як удзельніка руху «Зубр». Падвойнае жыццё другога спрычиніла цяжкія праблемы са здароўем: ён быў вымушаны пакінуць Праграму Каліноўскага, на якой навучаўся.

Сам Гаўрылін цяпер знаходзіцца ў Гомелі, мяркуючы па ўсім, жывы і здаровы.

ВЖ

Учынілі бойку па бібліятэki

Напярэдадні матча «МТЗ-РППА» — «Дынамо-Брест» фанаты ўчынілі бойку ў парку каля Нацыянальнай бібліятэki. Затрыманыя каля 50 вісусаў. У міліцыі не выключаюць, што ў дачыненні да завадзатараў будзе заведзеная крымінальная справа паводле артыкула «Хуліганства».

Загадчыца дзіцячага садка падазраецца ў крадзяжы

Справа паводле ч. 1 арт.210 КК («Крадзеж

шляхам злоўживання службовымі паўнамоцтвамі») заведзена ў дачыненні да загадчыцы дашкольнай установы Беларускага чыгункі ў Орши. Яна падазраецца ў тым, што завалодала грашыма на суму 7 млн рублёў. Іх заплацлі за аказание паслуг у якасці працоўнага і дворніка яе сыну, які насамрэч там не працаваў.

Згарэў зажывা

Жахлівае ДТП адбылося ў сераду на адрэзку дарогі Свіслоч-Рудзенск. 41-гадовы жыхар Раўнаполля, кіруючы «Опелем», выехаў на

сустэречную паласу руху. Насустрэч рухаўся аўтамабіль «Таёта» з чатырма пасажырамі.

Адбылося лабавое сутыкненне. У выніку адзін з пасажыраў «Опеля» загінуў на месцы, а 21-гадовы пасажыр «Таёты» згарэў, не паспешыў выбрацца з машыны.

Падпалі Pамэо

Крымінальная справа заведзеная паводле факта падпалу ў Рэчыцы машины «Альфа-Рамэо 156». Месяц таму невядомы падпаліў машыну, у выніку чаго сінім полымем згарэл салон і багажнік, а таксама пашкоджаны

аўтамабілі «Рэно Лагуна» і «Дэу Маціз», якія стаялі побач.

Асцярожна: фальшивая валюта!

У Беларусі пачасціліся выпадкі выяўлення падробленых тысячных купюр Цэнтрабанка Расіі. Часцей за ўсё такія банкноты маюць серыйныя нумары: бк57..., он91..., ам24..., тл57..., ын37.... МУС звяртаецца да грамадзян з просьбай не купляць валюту з рук і не ўзяўляць яе сумнёўных аперацыяў.

ВЖ

начная свабода

Поўны агляд дня

Бліц-аналіз экспертаў

Нечаканы госьць

Барды

22.00-23.00

больш чым радыё

Самая слáунáя перамога беларусаў

8 верасня 1514 года нашы продкі перамаглі

ў Аршанскай бітве — адной з найбольших у Еўропе баталій Сярэднявечча.

8 верасня 1992 года ў Мінску, на плошчы Незалежнасці, група беларускіх афілераў прыняла прысцену на верасні Беларусь. Гэта быў хутчэй, сімвалічны крок, аднак ён быў важкі, як падштурхнуць постсавецкі юлды да актыўнай тварэння Беларускага войска. На цырымоніі прысутнічалі франтавікі Народных стваренні Васіль Быкаў.

Дата 8 верасня сімвалізала імкненне да свабоды і незалежнасці. Такой, да якой імкнуліся беларускія ваяры ў далёкім 1514 годзе, калі пад Оршай войска Вялікага Княства Літоўскага пад камандаваннем пра-вастаўнага атлетана Канстанціна Астрожскага нанесла сакрушальнае па-ражэнне маскоўскім захопнікам. Прывіль, колясасна войска ВКЛ са-ступала больш чым у два разы — 30 тысяч супраць 80-ци.

Перамога пад Оршай была самай значайнай у шматлакім супрацьст-яўні ВКЛ і маскоўскага княствія. Дзякуючы гэтаму, яна зімала вельмі прыкметнае месца ў ўсім історыі беларусаў. Сёння гэ-тая дата лічыцца Днём беларускай

войсковай славы.

Хапала ў нашай гісторыі і іншых бітваў, якіх таксама сталі сімвалам змагання да Айчыны.

Няміга

У 1067 годзе тут адбылася бітва войска полацкага князя Усяслава Чарадзея з кіеўскімі атрадамі.

Сінія Воды

У 1362 годзе вялікі князь літоўскі Альгердры Сініх Водах (гэтыяры Украіны, непадалёк ад горада Першамайск) наеха паражэнне войскам трох татарскіх князей. Гэта была першая вітчынна-тэрытарыяльная здабытка — бассейн Днястра, Паў-

Гетман Канстанцін

Астрожскі — вялікі ваяр, імя якога па праве могуць насіць вуліцы і дызвізі.

нёвага Буга, Дняпра, Падольскай, Переяславскай і Валынскай землі.

Грунвальд

Адбылася бітва 15 ліпеня 1410 года калі вёскі Грунвальд (цяпер тэ-рыторыя Польшчы, 60 км ад Ольштына). Яна была выразальнym момантам Прускай вайны 1409—1411

Вялікія бітвы Сярэднявечча

Бітва	Месца і дата	Удзельнікі	Вынік
Арианскай	8 верасня 1514 года	Войска ВКЛ пад кіраўніцтвам князя Канстанціна Астрожскага (прабіліца 30 тыс.) супраць маскоўскіх атрадаў Івана Чалндзіна і Міхайла Булгакавіча (каля 80 тыс.)	Паражэнне маскоўскіх атрадаў. Экспанія маскоўскіх затрымання. Беларусь, Літва і Украіна атрымалі перадышку, у якую раскінулася Залыця Век Рэзансену.
Кулікоўская	8 верасня 1380 года, калі Дона і роцкі Нядзяды, дакладней метла пешадоме.	Маскоўскіе войска князя Дзмітрыя супраць войска Залатой Арды. Па 30 тысяч ваяроў з кожнага боку.	Перамога Дзмітрыя, ад таго праўнага Данскім. Пачатак выважэння расійскіх княстваў з-пад татарскага ірма.
Пры Азенкуры	25 кастрычніка 1415 года, Азенкур (вёска на горада Кале).	Англійскіе войска пад камандаваннем Генрыха V (12 тысяч ваяроў) супраць французскага пад кіраўніцтвам Шарля д'Албіра (55-60 тыс.)	Перамога англійцаў. Пераломны момент першага этапу Столічнай вайны. Яе вынік — акупация французскіх тэрміторый і старчынскіх сіл Англіі.
Пры Варне	10 лістапада 1444 года, Варна (тэрыторыя сучаснай Балгарыі)	Саюзная войска Польшчы і Венгры (16-18 тыс. ваяроў) супраць войска Асманскай Імперы (60 тыс. ваяроў).	Перамога турак. Армія саюзникаў цікава зімчана, а кароль Польшчы Уладзіслаў III загінуў. Польша і Венгрыя перайшлі ў шматлакіе адступліні. Реч Писла падараваў перамогу маскоўскім войскам, аднак канчатковое выважэнне з-пад арміі атрымала Чорная мора.
Шадзенне Канстанціноўля	Май 1453 года. Асада і падзенне Канстанціноўля (сучасны Стамбул).	Гарнізон Канстанціноўля (каля 10 тыс.) супраць войска Асманскай Імперы пад кіраўніцтвам Мехмеда II (каля 80 тыс. ваяроў).	Падзенне Канстанціноўля а разам з ім і ўсім Візантыйскім імперыем. Гарнізон быў цікава зімчаны завяўнікамі.

ПІШУЦЬ ЧЫТАЧЫ

Пад Докшыцамі адбудавалі старадаўнюю капліцу

26 жніўня нанова асвеченая святыня на быўшым сядзібе Козел-Паклеўскіх у Гняздзілаве.

Капліца выконвала функцыю па-хавальнага склепа Шышкаў і Козел-Паклеўскіх. Мясцовыя старожылы распавядалі, што там стаялі чатыры труны: три вілікія і адна маленка. Студенты-камсамольцы ў савецкія часы труны ўскрылі і пусцілі плаваць па вазеры. Капліцу выкарыстоўвалі

як складлію спартовага інвентару. А потым яна прыйшла ў запусненне.

Намаганнямі пробашча докшыцкай пафаріі Св. Тройцы а. Маріка OFM Cap капліца пачала абуджэнца ад дадугата сину. Раствачалася побуная рэканструкцыя. Быў зроблены новы бліскучы купал, пакладзены новы падлога, адрамантавана стол. Таксама побач з капліцай з'явілася фігура Маці Божай. Асабліва праца кіпела ў апошнія дні. Амаль кожны дзень калі капліцы працавалі мясцовыя жыхары, а таксама

вернікі докшыцкага касцёла.

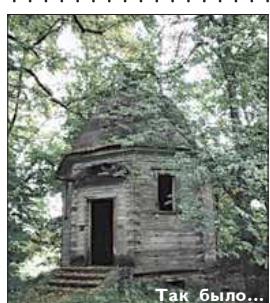
Мне самому давялося прапрацаваць у Гняздзілаве і магу сказаць, што спраўа наўлёткая. Нарэшце, вернікі докшыцкай пафаріі злодзілі пілітрымку, каб падараваць абраз Езуіта Мілосэрднага (мастак Валер Шчасны) адроджанай капліцы.

26 жніўня гняздзілавчане запомі-ніць наздзяўсéды біскуп Уладзіслаў Блін асвяціў адкрываны Божы Дом. Ад жыхароў Гняздзілава чуліся сло-вы падзякі. Таксама гучалі словаў нарадзе на духовасе адраджэнне вёскі.

Вернікі докшыцкага касцёла.

Мне самому давялося прапрацаваць у Гняздзілаве і магу сказаць, што спраўа наўлёткая. Нарэште, вернікі докшыцкай пафаріі злодзілі пілітрымку, каб падараваць абраз Езуіта Мілосэрднага (мастак Валер Шчасны) адроджанай капліцы.

26 жніўня гняздзілавчане запомі-ніць наздзяўсéды біскуп Уладзіслаў Блін асвяціў адкрываны Божы Дом. Ад жыхароў Гняздзілава чуліся сло-вы падзякі. Таксама гучалі словаў нарадзе на духовасе адраджэнне вёскі.

толькі на славу Божую!

**Павал Малюжанец,
Докшыцы; фота Кацусты
Шытала**

Браты Кенэдзі: канец сагі

26 жніўня пайшоў з жыцця сенатар Эдвард Кенэдзі.

Для Амерыкі, ды і для ўсаго свету, гэта не праста смерць аднаго з самых вядомых і ўплывовых палітыкаў — гэта заканчэнне цэлай эпохі.

Піша Віталь Тарас.

Малодшы з дзеяці дзяцей

Эдвард час, як яго часей называлі, Тэд Кенэдзі — малодшы з дзеяці дзяцей вядомага палітыка і дыпламата Джозефа Патрыка Кенэдзі і Роўз Элізабет Фіцжэралд.

Самі старэйшы з чатырох братоў — Джозеф — быў вясенним лётчыкам і загнуш зусім маладым у жніўні 1944-га. Самы славуты — Джон Фіцжэралд Кенэдзі (ён таксама браў удзел у буйных дзеяннях падчас Другой сусветнай вайны), стаў 35-м прэзідэнтам ЗША і быў застралены ў 1963-м, на сорак сёмым годзе жыцця. Менш як праз п'ять гадоў забіл сенатар Роберта Кенэдзі, якому было ўсаго соракры.

Тэд Кенэдзі пайшоў з жыцця апошнім з братоў — ён памёр ад раку мазоўгі ў 77 гадоў.

Клан

Сям'я альбо, паводле ірландскай традыцыі, клан Кенэдзі займае выключнае месца ў гісторыі ЗША XX стагоддзя. І не толькі тому, што сям'я была катализцай, а да Ж.К. Кенэдзі стаў першым і адным катализком, абраным прэзідэнтам ЗША.

Нейкі элы рок, фатум смерці, які лунаў над братамі Кенэдзі, зрабіў гэтых без таго неадынтарных асобаў яшчэ больш папулярнымі і прызначальными ў вачах мільёнаў людзей.

Мабысь, варта ўгадаць і трагічны лёс двух з пціц сяцёў Кенэдзі. Сем'я старой шац з іх — Розмары — яшчэ ў дзіцінстве трапіла ў пісціречны шпиталь (яна памерла ў

2005-м). Яе сястра Кэтлін загінула ў 1948 годзе ў аўтакатастрофе, ва ўзросце 28 гадоў.

«Бобі»

Так здарылася, што за некалькі дзён да смерці Эдварда Кенэдзі беларускі канал СТВ паказаў амерыканскі фільм «Бобі», прысвечаны яго брату Роберту.

Сенатар-дэмократ Роберт Кенэдзі быў забіты ў чэрвені 1968 года ў гатэлі «Амбасадор» у Лос-Анджеlesе, на прэб'еме з нагоды яго перамогі ў каліфарніскіх «праймерыз» падчас прэзідэнцкай кампаніі. Дзеянне фільма, якое разгроміла ў «Амбасадоры», на першы поўглід, не мае дачиненія да забойства і, наогул, да вілікай палітыкі.

Мы бачым маленкія чалавечыя драмы і трагедыі. Гаспадар гатэля, прыхільнік Дэмакратичнай партыі, звалымя сваімі мінезджэрса за то, што той не нагадаў іспанамоўным супрацоўнікам пра неабходнасць узіць удзел у галасаванні. Малады мексіканец, мыйчык посуду, праз няўрочную працу не можа пайсці на бейсбольны матч з узіцем улюбленых «Доджэрс». У выніку ён аддае свой білет чарнаскураму кухару. Мінезджэр паведамляе жонкі гаспадара гатэля пра то, што яе муж здраджае ёй з тэлефоністкай. Разыгрываеща сямейная драма. Драма адбываецца і паміж баґатым пастаяльцам і ягоң жонкай — папулярнай спявачкай, якая стала алакалічкай. Дзеяніе выходзіць замука за хлоупа, каб яго не пасыпалі ў В'етнам, але ў гатэлю высыпілі, што яны сапраўды закахаліся адно ў аднаго. Два маладыя валанцёры, якія дапамагаюць выбарчаму штабу Кенэдзі, хочуць набыць кірку «тракі», але нечакана на трапіцьло на руку прападвініка Царквы ЛСД (ад назвы наркотычнага рачыў — дыльтыламід д-лізергінавай кіслаты; прац некалькі гадоў сын Роберта Кенэдзі Дэвид памро ад перадаўшоўкі наркотыкаў, другі

Браты: Джон, Роберт, Эдвард, 1960 год. Фота N.Y.Times.

яго сын Майлз загіне падчас катання на ліхіках у гарах). Маладая журналістка чэшскай «Рудэ Права» дамагаеца інтар'ю з кандыдатам у прэзідэнты ЗША, наўруна спрабуючы патлумачыць неінта на конт «пражскай вясны» і «сацыялізму з чалавечымі тварам».

І толькі напісканы фільм глядач разумеет, што ўсе гэтыя людзі — свеклі і ахвяры трагедыі, якія здарыліся ў гатэлю. На іхніх вачах Роберта Кенэдзі будзе забіты, яшчэ п'ять чалавек — паранены злачынцам. Усе, акрамя Кенэдзі, выжылі.

Наставлігія

Рэжысёру Эміліё Эстэвесу ўда-

лося сабраць мега-зорак галіудскага кіно — Энтані Хопкінса, Чарлі Шына, Шэрэн Стоўн, Дэмі Мур, а таксама папулярных маладых актораў Ліндсі Лохан, Элайдзу Вуда і многіх іншых. Па сутнасці, яго фільм — кінематографічнае прызнанне ў любові да Роберта Кенэдзі, пойнае настыль на 1960-х Гадах, калі ішло змаганне супраць вайны ў В'етнаме. Калі маладыя бунтавала, прагнучы зрабіць свет спраўядлівішым.

Апошні магіканін

Тыя, хто сачыў за інаўтрацый прэзідэнта ЗША Барака Абамы, запомнілі, напэўна, драматычны мо-

Вальжына Морт ужо і па-німецку

У Нямеччыне выйшаў зборнік вершоў беларускай паэзіі Вальжыны Морт «Фабрыка слёз». Зборнік двухмойні — вершы па-беларуску і па-німецку. Пераклад зрабіла Катарына Нарбутовіч. Кнігу выдала прэстыжная французская выдавецтва Sanktchamp.

Першое чытанье зборніка адбылося на міжнародным фестывалі Poetry On the Road у Брэмене. 21 верасня пройдзе выступ паэзіі ў Берліне.

Летась у амерыканскім выдавецтве Sopper Canyon Press выходзіла «Фабрыка слёз» таксама на дзвюх мовах, беларускай і англійскай. А на год раней кніга з'явілася ў шведскім перакладзе.

Вальжына Морт

нарадзілася ў 1981 у Мінску. Скончыла Лінгвістычны ўніверсітэт. Фіналістка літаратурнага конкурсу імя Наталлі Арсеніевай (2003).

Атрымала прэмію на міжнародным фестывалі «Віленіца-2004» у Славеніі. Аўтарка зборніка вершаш «Я тоненъкая, як твае вейкі». Перакладае з англійскай і польскай. Летась у дыскарні «Наша Ніва» выйходзіла яе аўдыёкніга «Музыка саранчы».

Чароўны трускі выступіць 4-м

Фінал нацыянальнага адбору на дзіцячы конкурс песні «Еўрабачанне-2009»

адбудзеца 10 верасня. Кампаўнцыя «Чароўны трускі» у выкананні мінчаніні Юрыя Дзямідовіча, што нарабіла столькі галасу, прагучыць чацвертай.

«Ляпісы»: пару гадоў трэба адпачыць

Фронтмэн «Ляпісаў» Трубіцкага Сяргей Міхалок расказаў пра новы альбом гурту «Кульпітрасіт». «Гэты альбом зроблены за год. Але ён не сирый». Пра далейшыя планы Міхалок казаў так: «Як мінімум пару гадоў трэба адпачыць».

Пад Браславам знайшлі ўнікальны келіх

У вёсцы Пагоніча Браслаўскага раёна праходзіць раскопкі курганаў могіл'нікай кірыйчы. Кірье працай загадчык аддзела археалогіі, нумізматкі і зборы Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі Мікалай Плінскі.

— Сярод шкільных знаходак — драўляны разны келіх, — адзначае спадар Плінскі. — Знаходкі таго посуду — з'ява рэдкая. Арганік рэдка захоўваецца ў зямлі.

Усіх могіл'нікай налічваеца пятнадцать. Адзін з іх датуеца VIII ст., а астатнія — канцом X—VII стст. Акурат на Браслаўшчыне праходзіла заходняя мяжа Полацкага княства.

У Беларусі з'явілася новая музычная зорка

Смалівіці калектыву «Hunz'n'Gruber» з трэхам «Infinity» ўвайшоў у дзесятку найлепшых танцавальных трэкаў лета ў хіт-парадзе на украінскім радыё Kiss FM. «Hunz'n'Gruber» — гэта маладыя людзі Аляксей і Зміцер. Яны ствараюць электронную музыку. Музыкі падпісалі контракт з украінскім лейблам «Royaltracks».

Відза «Hunz'n'Gruber» можна паглядзець праз Ю-туб.

Сяргей Макарэвіч

мант, калі падчас урачыстага сняданка ў Кантрэс Эдвард Кенэдзі, які быў адным з ганаровых гасцей, сцрану прыгомнае. Сміротна хвароба дала ад сабе знаць.

Сенатар Кенэдзі, які актыўна падтрымліваў Абаму ад самага пачатку яго выбарчай кампаніі, паводзіў сябе мужна да апошніх сваіх дзеяній.

А тады, пасля забойства свайго брата Роберта, ён перажыў сапраўдны шок, на нейкі час упаў у дэпрэсію. Але ўсё ж вырашыў узеленыччыцу у наступных прэзідэнцкіх выбарах. Яго амбітным перашкодай стала новая трагедыя. У 1969 годзе Тэд трапіць у аўтакатастрофу на мосце Даік, які злучае астраўны Чапаківіцкі мост з Вінчардзім. Тэд Кенэдзі, рагіст, падтрымліваў сябе на падножкі падножкі, якія складаліся з падножкі падножкі. (Дагэтуль памятае фатаграфія з месцы здарэння на развароце «Нішчель», які камусыці са знаёмымі маіх бачыкоў удалося тады канцрабандай прывезці ў Савецкі Саюз.)

У выніку скандалу Тэд Кенэдзі знягусі з прэзідэнцкіх выбараў. Але ён шмат разу пераварыўся сенатарам ад Масачусетса.

Гісторыя сям'і Кенэдзі, поўная ўзлікі і падзенін, у тым ліку, і ў непасрэдным сэнсе этага слова, нарадзіла фантастычную сагу.

З плюці і крыві

Толькі, адрозна, скажам, ад літаратурных герояў «Сагі пра Фарсайтэй», браты Кенэдзі былі людзьмі з плошчы і крыві, якім выпалі сапраўдныя цяжкія выпрабаванні. Тайна, якая пакрывае забойства Джона і Роберта Кенэдзі, пасля смерці іх малодшага брата, напэўна, назаўсёды застанецца часткай мінілай эпохі. Якай больш ніколі не пайдырыца.

КАЛЯНДАР

Верасень

8 — Дзень беларускай вайсковай славы. У гэты дзень у 1514 войскі Вялікага Княства Літоўскага нанеслі паразу маскоўскаму войску. Цікава, што ў гэты самы дзень, толькі на 134 гады раней (1380), адбылася Куликоўская бітва, у якой дружына Вітаўта падстрымалася выступіць на баку хана Мамая супраць Дзмітрыя Данскага.

16 — 150 гадоў (1859 г.) ад нараджэння Браніслава Эпімаха-Шыпілі, грамадскага дзеяча, мовазнайцы, выдаўца.

17 — 50 гадоў таму (1959 г.) нарадзіўся Сяргей Дубавец, журналіст, першы рэдактар адроджанай «Нашай Ніве».

20 — Канец Рамадану, месячнага паста ў мусульманаў.

27 — Узвіжанне Крыжа Гасподняга ў праваслаўных. У гэты дзень, які лічыцца ў народзе, гадзюкі і вужы збираюцца ў кублы.

28 — Міжнародны дзень глухіх.

30 — Міжнародны дзень перакладчыка.

Па другі бок кватэрных барыкад

Я шмат чытала артыкулаў на тэму «Як арандаваць жыллё», але ўсе яны былі напісаны людзьмі, што шукалі кватэру. Даваліся харктастыкі кватэрам, гаспадарам кватэр, кватэрным агентам і г.д. А што ж з сябе ўяўляюць самі найманікі кватэр? Піша кватэрная гаспадыня з Мінска.

Жыў з мамай

Асабіль хацелася бы выдзеліць у гэтым шэрагу мужчыну. Часам здаецца, што палава з іх — неўкія на-главатыя летуценій, якія не ведаюць реальнага жыцця. Яны прывыклі, што ў горадзе ім забеспеччаны лыготныя чэрті на жыллі, перавагі пры ўладкаванні на працу, лепшыя школы і гурткі для дзяцей. Дык і лічань, што ім усе вінны, як зямля калгасу.

Прыходзіць такі здымак кватэру. Кватэрна чыстая, новая кафель ў ваннім пакой, добрая мэблі і сантэнкі — невысокія цаны. Агент піштам кака: «Гэта ўжо дзесяць кватара, якую ён дэліць. Замуцнілася вазіц». Мужчына звоніць жонцы, здаецца, кватара падыходзіць. Высвітленца, што ўміц' даме малых. Для нас, гаспадароў, не найлепшыя варыянты: могуць і сцены філаметрам скрэмпаць, штосьці сламаць — відома, дзесяці. Але мы — філософы, біям усіх. Усім треба жыць.

Сямейка засяіцецца, праходзяць два тыдні. Эванок на телефоне:

— Добры дзень, гэта ваншы кватаранты. Ведаеце, мы хандзілі, каб вы паставілі нам новыя пластикавыя вонкі.

— А чым вас не задавальняюць ты, што ёсь?

— Вонкі добрыя, але мы хочам пластикавыя.

Пасля дзеўх перамовак пытанне здымаецца, вонкі застаюцца. Першая атака адбітая. Праходзіць два тыдні:

— Алё, добры дзень, гэта ваншы кватаранты. Пастаўце нам новую гавядину!

— А чым вас не задавальняе тая, што ёсь?

— Пліта нармальная, але пяць новыя стандарты, трэба ўдасканальваць ванчу кватэру, падышаць узоры-вен.

Праз месец:

— Алё, добры дзень, у нас зламаўся тэлевізор, адрамантуйце.

Яшчэ праз некаторы час:

— Алё, у нас зламаўся кран.

— ...???

Мэблі ў кватэре ўся перастаўлены. Гаспадарскі пісъмовы стол разбукае ад вільгаці на балконе: вынеслі, каб не замінаў. Песня!

Дарэны, сантэнкі крываць амаль кожны другі кватэрант. Зрываюць галоўкі з кранаў, некаторыя вырываюць і самі кран, біюць уніта-

зы і умывальнікі. Умывальнік, пабіты шклянкай — візітука кватэрната. Як і зантантыя брудным абуткам дываны, залітыя кавай кроўлю, на тупых плямках шторы (віданы, выцерпілі рукі, даўёдка было ісці за ручніком). Затое, як прыдзірліва аглідаеца кватэрна пры заселенні, усе любіць, каб будаць чыста.

Але вернемся да нашых любімых мінчукоў. Гэтым падавай у асноўным сўрарамонт І, пажадана, па са-май ізбікай. Яны гадамі жывуць з мамамі, біясоніца ходзяць аглідаць кватэрны, біясоніца дударць галаву агентам і кватэрным гаспадарам і веरаць у сваю мару, што дзесяць іх чакае кватэрна за 200 дзесяці на месці з аўтарскім дызайном, італьянскай кухні і сантэнкі.

Калі кватэру здымаете гурт хлопцаў, парадку больш. У дзеяці — прахадны двор.

Тыповая сцена. Заходзіць малады чалавек стадою калі трицыці, аглідае кватэрну. Топчача, як конь. Бачым, што падабенца, пытаемся, чтоб будзе здымама. Адказвае: «Ведаеце, у вас добрая кватэрна, але паўтода назад я бачуў адну кватэрну, яна была такая прыгожая, нават з камінам і таннай. Гаспадар зтрыміўся з'язджаць, таму і здзяўшаваўся на яго, а не наўважаў яго зінь. Цяпер хачу такую же, ж з камінам». Пытаемся, дзе ён жыў паўтода. Адказвае: «Як дзе? З мамай».

У кожнага другога такога, які толькі што прыйшоў ад мамы — не-залежна, халасіць ці сімейныя, — у вачах напісаны: «Хачу «сўру». Як некалі казаў мой сын: «Складыць дзеяці, што за тэхія грони ў мяне тут яшчэ не «афра»».

Падзаро, большынка іх з мамамі жывуць у сціплых кватэрах з са-вецкімі секцыямі і беларускімі шпалерамі. Адкуль такія прэтэнзіі?

Калі з'яджаюць, шкадуеш

Але ёсь і другія катэгорыяў мінчан. Калі вам пашчасціць з імі сустэрнам, гэта будуць ванчы любімые кватэрнанты. Звычайна гэта людзі, якія робяць рамонт у сваіх кватэрах, албо будуюць большыя кватэрну, папярэдне працягнуць мен-

шую, і ім треба часова наймаць жыллі. Паводзіць яны сябе сціпіц і адэкватна, з павагай ставяцца да ванчай маёмасці і да вас саміх. Калі ім спатрэбіцца дадатковая паліцічка, абавязкова спытаць: ці можна я павесіць. Плациць своечасова і не вымагаюць алі вас нікога «сўтра». «Еўра» яны сабе зробіць самі ў сваіх кватэрнах. Калі яны з'яджаюць шкадуеш аб такіх кватэрнантах і становіцца трывожна: што ж чакае на-перадзе?

Галоўнае — добры касір

А наперадзе нас часам другая катэгорыя — найманыкі кватэр. Зборныя калектывы. Гэта могуць быць студэнты альбо працоўная моладзь. О! З імі вам сумаваць не давайдзяцца.

Звычайна, гэта калектывы з трох чалавек, але толькі напачатку. Рыхтуйцца, што пасля заселення іх колкальсць можа расці. Калі плошчы кватэрны з'яўляюцца, а там і пачынаюцца дзвігі, а то і пад'едуць знаёмыя завонікі і лепшыя месцы за вашу кватэрну імэніцца не ўдаща.

І асабовы склад будзе мяніцца. З тых трох хлошаць ці дзеяці, што за-сяліліся спачатку, можа застацца адзін, а на месцы іншых прыйдуть новыя, замінаючыя асоцыі. Прбы-вонкі, паводзіць яны сябе будуць на-главата, бо кватэрку не шукали, а прыйшлі на гатовыя думаюць, што ўжо ў жыцці так проста. Пра парадак у кватэрна можаце забыць, добра, калі хто-небудзь вынесе смесце. Вы-хойціць іх не мае сэнсу. Калі іх не выхавалі мама і цікела, вам гэта наўрада ці ўласца.

Застацца ці змініць сітуацыю, ці змяніць кватэрнанту.

Але, калі ў кампаніі ёсь добры касір, які збірае грони і ў час з вами разлічваеца, варты крэху пачынаюць.

РОЗЫГРЫШ

Як пасяліцца ў любімага пісьменніка?

Канец жніўня. Студэнты шукаюць недарагое жыллі. Інтэрнаты і танных пакояў на ўсіх ахвотных не хапаю. Гэйтамі самы час з вуснаў у вусны перадаюцца легенды пра тое, як «завасенікі стаўшы» прыехаюць з спадзівнінам, што іх творчы кумір дапаможа ім з жыллём і працай. «НН» звярнулася да некаторых пісьменнікаў з просьбай дадзіць пісьменнікамі звесткі, што якія пісьменнікі з'яўляюцца на балконе: вынеслі, каб не замінаў. Легенда простая — першакурсніца філфака паспрабавала зняць кватэрну, алдана \$200, але трапіла да алголікі і ледзь збегла адтуль. Любімы пісьменнікі, якому ян зтелефону, — апошнія надзеі.

Адам Глубос быў вельмі ветлівым, слухаў уважліва і не перабіваў. Быццам унутрана быў готовы да такога званка-просбцы. Пасля

Уладзімір Арлоў просьбу называў «незвычайнай» і раслігумачаў, што, пры ўсіх павазе да чытачі, вымушаны амовіць, бо жыве з сынамі. У кватэрну паштуўніца месца для яшчэ аднаго жыхара. Але нумар тэлефона спадар Арлоў узяў, паабяцаўшы ператэлефанаваць. Адказаў: «Наўежае, не піши сіндром знаёмы».

Найблізы «студэнцкай байдзі» пераняўся Зміцер Вішней. Бедаваў, як гэта можна было аддзіць \$200 абы-каму. Парадай звярнула сябе ўніверсітэт. Пытанні і парадак было шмат. Ён нават ператэлефанаваў на мабільны нумар са свайго хатніга, каб студэнтка не трапіла сябе.

«Ведаеце, умінне такай скандальнай разпутніцы! Ях манькі. Гэта я не бæеца жыць з мужчынам? — «Не». Зміцер перайшоў «на ты» і пранаваў «пеканкавацца ў яго» са словамі «што ж, дзеяці-но на вуліцы сідзець будзе». Кватэрна, па яго словамах, невялікая, месца малы, дын прыбрэць. Але да прыезду спадар Вішней пабайціцца.

Зміцер папрасіў па прыездзе ў новую кватэрну, набраць яго і сказаць, што ўсё добра. «Будзь асіярожная ў вялікім горадзе!» — парадай новыя знаёмы.

Беларускі пісьменнікі аказаліся неабыкнавамі да чужога нащічасці. Яны гатовыя дапамагчы сваім чытачам у цяжкую хвіліну. «НН» выказаў падзяку ўсім уладзіміркам.

Запісаў ЯМ

Гары Транспортэр — 7

Прынцята лічыць, што летнія блок-бастэры не прызначаны для таго, каб напружваць мозг ці каб выхоўваць глядча, а ужо каб навучыць яго чаму-небудзь — таго німа зусім. Як сказаць, як сказаць... Калі сам глядча хоча пачаць здыманне падобных фільмів, дык хіты апошніх месяцаў — выдатныя вучобны матэрыялы, пудоўныя дапаможнікі для карыстальніка, як хутка і ёфектыўна зрабіць на кінематографе касу.

Паглядзеўшы «Паходжанне Людзей-Х», «Расамаха», «Тэрмінатар-4: Хай прыйдзе Збаўца», «Гары Потэр і прынц-мяшанец», «Трансформеры-2: Помста праксятых», «Зорны Шліх», мы ўфірмавалі 7 правіл, якіх траба пільнавацца, каб зрабіць пасляховы трывмпенік, баявік і прыгодніцкую стужку.

Ад таго, як наўшыкоўней назваць сваю эпізод і да таго, як наўшыкоўней паслонімамі для галоўных герояў. Матор — паехаі:

Правіла №1: «Трымайся брэнда, дурань»

У Галівудзе ўжо даўно і мнона

Мэган Фокс.

ўцімлі, што не варта выпрабоўваць глядча новымі гісторыямі і героямі, бо засталось яшчэ тое, што раней было — вярнік: цэлы спіс ужо выпістакаваных брэндаў: цыцак, кніг-бестселераў, талесерыяў, коміксуў, якія можна пабраць шлюблам з Галівудам.

Спірня быта кінга...

А калі вы нават натрапілі на ўжо «жанаты» брэнд — не засмучайцеся: заўцікі можна зрабіць клонам, то бок працяг. І хай усе героі панярдліх серыяў адміўлюцца зняцца ў вас (рэверанс у бок непадкупных Шварцэнегера і К), іхнія цэлы

можна ж лічыбаць! Аста-ла-віста, бейбі!

Дарочы, ці ведаеце вы, што неўзабаве будзе здыманца поўнаметражная стужка на матывах канструктара Lego: дацкая індустрыйная фірма ўжо прадала права «Братам Уорнерам»? Мы ў чакані напружанага сюжэта з узделам пластикаўых кубікаў...

Правіла №2: «Сцэнарыст, не выдумляйся!»

Забудзьце ўсё, чаму вас вучылі ў школах сцэнарыстаў: вытіны сюжэту, нечаканыя хады, неадназначныя характеры — усё лухта непадсяваць!

У (сё)летніх касаробах эта не цэнціца. Мы тут для прыцягнання малянкаў з Лінкольнамі і Вашынгтонамі, а не для прыдбання статуетак Оскара. Сюжэт такі: мы харошыя, яны — варожыя, верым, можам, пераможам!

Правіла №3: «Узарві планету Зямлю!»

Вельмі важнае правіла: ўсё, што можа на нашай матухне выбухнуць, затанць із эгарэць — павінна выбухнуць, затанць і г.д. Чым бліжой

да канца свету, тым лепей. А калі вы здолеў ўклоніць нешта манументальнае ў спіле разбуранага (як то Ватыканскі сабор у маючым вісіці навосень фільме «2012») — цаны вам, неафіце, не будзе. Паглядзіце, нават у бляскрүднай камедыі для малодшага школьнага ўзросту «Ноч у музеі — 2» рэжысёр Шон Леві аднукай пару цаляў у метражы для падырку макетай Вавілонскай вежы і папяровага Ка-лізэя.

Кадр з фільма «Тэрмінатар-4».

Правіла №4: «Галоўнае—ногі!»

Не забывайце: на нашым прыцеле заклочаныя маладзены, якія іншыя не толькі змест, але і формы. Спытайце ў Мэган Фокс з «Трансформерам» — яна пабудавала на гэтым кар'еру.

Правіла №5: «Галоўнае — кіцці!»

Жанчыны — важна, але кадр мусіць таксама ўтвараць сваёй прысутнасцю мужчыны, мужыкі, ман, які ідзе па сляжыне вайны, маўляй, па прастекце, а наўкола ўсё выбухае і разлягаеца на ефектыўныя друజачкі. Калі траба, дык ён зможа пакаць ворагам кішоры і менц на ўсякі выпадак у кішэні свайг скунса!

Г'ю Джэкман — чалавек-Х.

Правіла №6: «Металік — гэта новы чорны!»

Ат, не важна, як вы апранеце сваіх герояў, галоўнае, дайце, каб іхняня вопратка адлівала металам. Галівудскі міднік і мідніцы! Ви ж не хочаце выглядаць, як старэча Індыяна Джонс разам са сваім наўным «Каралеўствам крышталевага чэрапа», што адзеты ў клятчастую капушню балдзікі з дапатонай калекцыі «Лега-весені дэве тышчи-весем»?! Глянцы, наряшце, вы на Сама Уортынгтана с зёлётнія «Тэрмінатара»: гэты мацёры метрасаксуал (дасладней, металасаксуал) апране жалезе нават пад скурку.

Правіла №7: Фільм павінны называцца вельмі доўга

І складана, і блытана, і трошкі па-біблійнаму, і крхку па-апакапалітычнаму, і загадкова-прываджакава.

Прыклад: «Гары Транспортэр — 7: Хай прыйдзе Збаўца і забівіц нас ад Гары». Не забываєм: мінімум — 5 словаў і абавязковое двухкроўне...

Знятія!

Ліза
Кавальчык

ТЭЛЕПРАГРАМА НА 7–13 ВЕРАСНЯ

«Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

7 верасня, панядзелак

- 19:00 Аб'ектуў (аглід падзею дні)
- 19:05 Элі Макбіл, тэлесерыял: У сезон, 17 серыя
- 19:50 Прэс-экспрас (аглід медіяў)
- 20:00 Еўропа сέнія (тэлесаспіс канала «Ніямецкая хаваўля»)
- 20:25 Госць «Белсата»
- 20:40 Беларусы ў Польшчы
- 21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)
- 21:25 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Багі» (спазнаваўчая праграма)
- 21:30 «Ад-магілы—да-магілы», маст. фільм, реж. Ян Ціркавіч, 2005 г., Славенія.
- 23:10 Аб'ектуў

8 верасня, аўторак

- 19:00 Аб'ектуў (аглід падзею дні)
- 19:10 На колах (аўтамабільны тэлесаспіс канала «Ніямецкая хаваўля»)
- 19:40 Макрафон: Кружэлка (сусветная музыка)
- 20:15 Акно ў Еўропу (інфармацыйная праграма)
- 20:40 Асабісті капітал (еканамічна праграма)
- 21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)
- 21:25 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Ягілак» (спазнаваўчая праграма)
- 21:35 «ГМА. Прагрэс ці катастрофа?», дак. фільм, реж. Ларыса Кабернік, 2009 г., Беларусь
- Штодзень мы нешта куплем у продуктовых крамах з широкім асартыментам. Найдуна на паліцах з'явілі новыя тавары з пазначэннем «не ўтрымліваюць ГМА (генетычна мадыфікаваныя арганізмы)».
- У Беларусі шаргасы спажывец практична нічога не ведае пра генетичную ін'інжынерию, таму чарэйкі і радок з надігамі ГМА шмату каго выклікае гадзіннік, стрымліва і сігнікі не пакутнікі! Ці блізчэй якія такі прадукты для здароўя і наваколля? Каб зразумець гэта, трэба ведаць, што такое ГМА і генетычна мадыфікаваныя прадукты.

- 22:25 «Добрая місія», дак. фільм, реж. Нэнсі Брант, 2006 г., Ніямецчына
- 22:40 Аб'ектуў

9 верасня, сярда

- 19:00 Аб'ектуў (аглід падзею дні)
- 19:10 Праект «Буду́дзія» (навукова-папулярны тэлечаспіс канала «Ніямецкая хаваўля»)
- 19:40 «Крымская крыніца», дак. фільм, реж. Яцкі Лянскі, 2008 г., Польшча
- 20:00 Рэпартэр (публістычная праграма)
- 20:30 Рэпартэр (публістычная праграма)
- 21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)
- 21:25 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Багі» (спазнаваўчая праграма)
- 21:30 «Кансультант» ў рукахім садзе», серыял: 23 серыя
- 22:30 «Кальканка» ад Сашы і Сірохі
- 22:40 Аб'ектуў

10 верасня, чацвер

- 19:00 Аб'ектуў (аглід падзею дні)
- 19:10 «Ганна Пікасая Сін'ярка», серыял: 17 серыя
- 19:40 Yolife! (модадзеван праграма)
- 20:00 На колах (аўтамабільны тэлесаспіс канала «Ніямецкая хаваўля»)
- 20:30 «Фармерыка», дак. фільм, 2008 г., Беларусь
- 20:40 Еўрапейскі Саіз без скрэту, 13 серыя: «Як аб'яднавалася Еўропа»
- 21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)
- 21:20 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Вітаўт» (спазнаваўчая праграма)
- 21:30 Білака гісторыя. Іншы погляд: «Урок беларускай мовы», дак. фільм, 2008 г., Польшча
- 22:25 Асабісті капітал (еканамічна праграма)
- 22:40 Аб'ектуў

11 верасня, пятніца

- 19:00 Аб'ектуў
- 19:10 «Дээмінатаў», серыял: 10 серыя
- 19:55 «Днікоў», дак. фільм, реж. Андрэй Куціла, 2009 г., Беларусь
- З'яўляючы палескава ўсёка, Дзециці хат, дзе ж'вуйць толькі старыя і лодзі.

У малай хаче, зазбленай тканинай уласнага вырабу, сядзяць побач баўбы з дзяржком: Антаніна Астрапава і Мікалай Федэравіч. Ёні ёсьць падзея, наўсіца чалавек-жыве на свае. Узімку сучна, але калі прыходзіць вясна, прыгрода адкрываецца, а разам з ёй — людзі і жывёла. Жыцце працягваецца. Але чаму тэх цяжка ўзьдзяга баўбу?

Вельмі калекцыйны і народлічны абрэзок мікросасуса гары людзей стагодзі веку. Часам смешы, часам журботы...

20:35 Госць «белсата»

21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)

21:25 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Курганы» (спазнаваўчая праграма)

21:30 «Дзісані», дак. фільм, реж. Рышард Бугайскі, 1982 г., Польшча

Першы палоза 50-х гг. XX ст. Антаніна Дзішіш — хадзіці пры вясной ставічка і шчыльна жонка — гадаронж-іва на краіне разу з гутом і выступае перад працоўніцяў публікі. Гадчас дзяцю і канцэрту Антаніну, пасля сваркі з мужам, сілом аўгайеўся на падасланая асаба. Ставічка атрымлівае толькі за кратамі...

22:30 Аб'ектуў

12 верасня, субота

- 19:00 Аб'ектуў (аглід падзею дні)
- 19:10 Аўгустападзен прам Еўропу
- Цыкл падарожнікі настак беларускага зўглападарожніка Аляксандра па 7 краінах Еўропы. Відоўдзікавае Гольшчу, Ніямецчыну, Нідэрланды, Бельгію, Францыю, Галандыю і Чххіо.
- У кожнай краіне ён супрацоўнічае з беларусамі, якія замежнікамі, якія працуе ў Беларусі. Яны расказаюць пра сваю дзяяцасць, дэліцца ўзбраеннем ад візіту на іншую краіну. Відоўдзік і ягоны супрацоўнікі щыюць падзеі і дэзміністэрскіх беларусаў/жыхароў іншых краін Еўропы.
- 19:25 «Сульбаль», мультсерыял
- 19:35 Тэцірэн з родзіцай «Свабодзі», дак. фільм, 2008 г., Іспанія
- 20:05 Еўропа сέнія (тэлесаспіс канала «Ніямецкая хаваўля»)

20:35 Кухня (музычна-публістычная праграма)

21:00 Аб'ектуў (галоўны выпуск)

21:10 Гісторыя пад знакам Пагоні: «Беларус» Грунвальдскім бітвам (спазнаваўчая праграма)

Гэта была адна з найвядомейшых беларускіх бітв Сярэднявечча, якая пайшло вала на лёсы шмат якіх єўрапейскіх народоў.

Гэта яшчэ адна славная частка нашай гісторыі.

21:20 Суботні сеані: «Гершай супрацьчай», дак. фільм, реж. Дзмітрый Кіасі, 1998 г., ЗША.

22:50 Аб'ектуў

13 верасня, недзеля

- 19:00 Прэс-экспрас (аглід медіяў)
- 19:20 Элі Макбіл, тэлесерыял: У сезон, 18 серыя
- 20:05 Форум (ток-шоу): «Ганчы мадыль лодзі эміграюць?»
- 21:00 Аб'ектуў (вынік тýдня)
- 21:30 Акно ў Еўропу (інфармацыйная праграма)
- 22:00 Фільмаката майстэр: «Ангельскі тракт», дак. фільм, реж. Антоній Бандрас, 2006 г., Вялікабрытанія, Іспанія, ЗША.

Пачаўся новы навучальны год. 1 верасня школы расчынілі свае дзвёры больш чым для мільёна вучняў. З іх 89 тысяч — першакласнікаў. Рэдакцыя «Нашай Нівы» віншует дзетак і іх бацькоў з Днём ведаў. А настаўнікам зычым мудрасці і цярпення.

Курсы беларускай мовы

Курсы беларускай мовы і гісторыі для вучняў 10-х класаў пры Таварыстве беларускай мовы адноўляюць сваю дзейнасць з верасня. Запрашоўца ўсе ахвотны, робіцца дадатковы набор. Арганізацыйны збор — 8 верасня на сядзібе ТБМ (вул. Румянцева, 13, ст. метро «Плошча Перамогі»). Пачатак а 17.00.

Школа маладога журналіста ў Гродне

Маладыя гарадзенцы, якія хочуць паспрабаваць свае сілы ў журналістыцы, могуць падаваць заяўкі на ўдзел у праекце «Школа Маладога Журналіста».

Да ўдзела запрашоўца юнакі і дзяўчата ад 16 да 25 гадоў.

Заявы на ўдзел можна запойніць ад 2 да 21 верасня па адрасе: Гродна, вул. Будзённага, 48а-11, з 12:00 да 17:00 (акрамя суботы і нядзелі).

Больш падрабязную інфармацыю можна атрымаль па тэлефонах: 75-71-72; (029) 784-32-21, 106-85-94.

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Віншум Насту і Віталія Рымашэўскіх з нараджэннем дачкі Евы. Ніхад расце здаровеньская і вясёленькая. Сабры! :)

Віталёк, Настачка, віншую! сё ж такі Ева! Ганіла Віншум Жанні Мікалайевну Літвіну з Днём народзінаў! Калягі!

ШЧАНЮКІ

Прадміністратар (3 несіцы) заходнё-сібірскай лайкізцу доўгай радасной. Т.: (029) 952-55-07

ЖЫГЛЫ

Два беларускамоўныя хлопцы (не студэнты) здыムуць двухпакаўнага кэктэру Мінску. Своечасова атэлі (пародак гарантэн). Тел.: (029) 756-12-18 (Алесь) і (029) 113-40-41 (Алег)

СПЛАЧУВАННІ

30 жніўня нечакана спынілася сэрца Эмітрыя Парфіновіча, сябра ГБ «Беларуская асацыяцыя журналистаў». Гарка плюкем разам з близкімі дзіцяцінчыкамі рабіла слухавыя яго роднымі святынямі. Светлагабель пачынчы. Даіма, нікія пакон. Калегі

СЛЯБРОУСКІЯ ПАДАРОЖХЫ

Аnton Астаповіч запрашвае ў краснай падарожжы 27 верасня па нараджэнні: Мінск—Лагашын—Парыч—Пінск—Мінск. Т.: (029) 111-73-32, (017) 262-73-43

КНІГІ

Прапаную слоўнік: «Мова Нашай Нівы. Варыянты». Сінанімія, з лемчальскімі слоўкамі (інфарматыцы), «Магнітагорская энцыклапедыя», «Беларуская мова: інтэрнэт і камп'ютар» (круглыя столі) і іншэе. alesknig@mail.ru

Прадаю Біблію. Кошт 5000 рублёў. Жадаючым дашволапашце Т.: (0212) 25-80-79

Прадам «Беларускую энцыклапедыю» ў 18 т. (камплектам ці патомах). Т.: (017) 298-16-62

24 жніўня Украіна адзначыла Дзень незалежнасці. Спеціяльна для параду і малітвы ў Кіеўскай Сафіі жонка і дзеяці презідэнта Віктора Юшченкі замовілі святочныя строі.

У Бунёле (Іспанія) зноў пачалося памідорнае шаленства. На штогадовы фестываль «Тамаціна» прывезлі 110 тонаў памідораў. І тысячи мясцовых жыхароў разам са шматлікімі турыстамі пачалі традыцыйную памідорную бітву. Эх, закансерваваць бы ўсё гэта бацакце!

Песня «Чароўны трускі», выкананая канкурсантам дзіячага «Еўрабачання» Юр'ем Дзэмідовічам, становіцца культавай і нават акульнай. На фота — стэнсіл з цытатай з яе, знайдзены ў Мінску нашым карэспандэнтам.

«НАША НІВА» СТО ГАДОЎ ТАМУ

На ўсіх газетах і па ўсіх з'ездах, што адбываюцца ў Вільні, ўсё збіраюцца рабіць нешта для мужчын, для беокі. А ж прыедуць са з'езду дамоў, то наўсет вакам не мігчы. «Наша Ніва». №33. 1909

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
З. Вольскі (1906), А. Ульянова (1906—1915),
Янка Купала (1914—1915), А. Лукавік,

У. Знаменскі (1920), С. Дубасевіч (1991—2000),

сакратары рэдакціі «Нашай Нівы»:
Андрэй Дзінько

шт.рэдактар
голубіні рэдактар
настакі рэдактар

заснавальнік
выдаць

Сергей Харэскі

«Прыватнае прадпрыемства «Сродны»

«Прыватнае прадпрыемства «Сродны»

адміністрація

адміністрація